

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

20 mei 2015

WETSONTWERP

**houdende instemming met de Overeenkomst
betreffende de sociale zekerheid tussen het
Koninkrijk België en de Republiek Tunesië,
gedaan te Tunis op 28 maart 2013**

Blz.

INHOUD

Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp	9
Advies van de Raad van State	10
Wetsontwerp	12
Bijlage.....	15

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

20 mai 2015

PROJET DE LOI

**portant assentiment à la Convention
sur la sécurité sociale entre le Royaume de
Belgique et la République tunisienne,
faite à Tunis le 28 mars 2013**

Pages

SOMMAIRE

Résumé	3
Exposé des motifs.....	4
Avant-projet	9
Avis du Conseil d'État	10
Projet de loi	12
Annexe	15

De regering heeft dit wetsontwerp op 20 mei 2015 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 20 mai 2015.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 8 juni 2015 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 8 juin 2015.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Het ontwerp van instemmingswet heeft tot doel de bekrachtiging mogelijk te maken van de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen België en Tunesië.

De Overeenkomst regelt de toestand van de werknemers of zelfstandigen die tijdens hun loopbaan aan het Belgische of Tunesische sociale zekerheidsregime waren onderworpen of die van het ene naar het andere willen overschakelen. Hierbij worden zowat alle takken van de sociale zekerheid geïnviseerd, te weten:

- ziekte- en moederschapsverzekering*
- arbeidsongevallen en beroepsziekten*
- ouderdom, overlijden en invaliditeit*
- gezinsbijslag*
- werkloosheid*

De Overeenkomst heeft volgende oogmerken:

- het vermijden van een dubbele onderwerping van enerzijds de Tunesische onderdanen die een beroepsbezigheid uitoefenen in België, en anderzijds van de Belgische onderdanen in Tunesië;*
- het behoud van de sociale zekerheidsrechten die in beide landen verworven werden;*
- de gelijke behandeling van de onderdanen die op elkaars grondgebied wonen met de eigen onderdanen;*
- de overgang van het ene sociale zekerheidsstelsel naar het andere vergemakkelijken.*

RÉSUMÉ

Le projet de loi d'assentiment a pour objet de permettre la ratification de la Convention sur la sécurité sociale entre la Belgique et la Tunisie.

La Convention règle la situation des travailleurs salariés et indépendants assujettis au régime de sécurité sociale belge ou tunisienne pendant leur carrière ou qui ont voulu passer d'un régime à l'autre. Pratiquement toutes les branches de la sécurité sociale sont visées, à savoir:

- l'assurance maladie - maternité*
- les accidents du travail et les maladies professionnelles*
- la vieillesse, le décès et l'invalidité*
- les prestations familiales*
- le chômage*

Les objectifs de la Convention sont les suivants:

- éviter le double assujettissement, d'une part, des ressortissants tunisiens qui exercent une activité professionnelle en Belgique et, d'autre part, des ressortissants belges en Tunisie;*
- maintenir les droits de sécurité sociale acquis dans les deux pays;*
- assurer l'égalité de traitement entre les ressortissants qui résident sur les territoires respectifs et les propres ressortissants;*
- faciliter le passage d'un régime de sécurité sociale à l'autre.*

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Deze Overeenkomst die in de plaats treedt van het Algemeen Verdrag betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, ondertekend op 29 januari 1975, regelt de toestand van de werknemers of zelfstandigen die tijdens hun loopbaan aan het Belgische of Tunesisch sociale zekerheidsregime waren onderworpen of die van het ene naar het ander overschakelen. Aangezien de sociale zekerheid op het ogenblik van de ondertekening een uitsluitend federale bevoegdheid was werden de Gemeenschappen en Gewesten niet betrokken bij dit Verdrag. Ondertussen is de kinderbijslag echter geregionaliseerd en heeft dit Verdrag een gemengd karakter gekregen waardoor de betrokken deelentiteiten dit Verdrag ook moeten goedkeuren. Hierbij worden alle takken van de sociale zekerheid gevisieerd. De Overeenkomst waarborgt de rechten van deze mensen: zij worden gelijk behandeld, verworven rechten worden behouden en de overgang van het ene naar het andere stelsel wordt vergemakkelijkt.

Titel II bepaalt de toepasselijke sociale zekerheids-wetgeving. Als algemeen principe wordt gesteld dat men onderworpen is aan de wetgeving van het land waar men effectief werkt. Op dit principe zijn er een aantal uitzonderingen voorzien. De zeevarenden zijn onderworpen aan de wetgeving van de woonplaats en het personeel van de transportondernemingen is onderworpen aan de wetgeving van het land waar de onderneming haar zetel heeft. Werknemers die tegelijkertijd op het grondgebied van beide landen werken zijn onderworpen aan de wetgeving van de woonplaats.

Gedetacheerde werknemers en zelfstandigen blijven samen met de hen vergezellende gezinsleden onder de wetgeving van de zendstaat, op voorwaarde dat de te verwachten duur geen vierentwintig maanden overschrijdt met een mogelijke verlenging van drie jaar mits akkoord van de bevoegde autoriteiten.

Ambtenaren blijven in principe steeds onderworpen aan de wetgeving van de staat voor wie ze werken. Voor de leden van diplomatieke missies en consulaire posten zijn de Verdragen van Wenen inzake de diplomatieke en consulaire betrekkingen van toepassing.

Op hoger vermelde regelen kunnen de bevoegde autoriteiten overeen komen om in het belang van bepaalde verzekerden of categorieën van verzekerden af te wijken van de basisregels. Dit is een clause die in al de bi- en

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Cette Convention qui remplace la Convention générale sur la sécurité sociale signée le 29 janvier 1975 entre le Royaume de Belgique et la République Tunisienne règle la situation des travailleurs salariés et indépendants qui étaient assujettis au régime de sécurité sociale belge ou tunisien au cours de leur carrière ou qui passent d'un régime à l'autre. Vu le fait que au moment de la signature la sécurité sociale était une compétence exclusivement fédérale les Communautés et régions n'étaient pas concernées par cette Convention. Entretemps les allocations familiales ont été régionalisées suite à quoi cette Convention a obtenu le statut de caractère mixte et les entités fédérées doivent également approuver cette Convention. Toutes les branches de la sécurité sociale sont visées. La Convention garantit les droits de ces personnes: elles bénéficient d'une égalité de traitement, les droits acquis sont maintenus et le passage d'un régime à l'autre est facilité.

Le Titre II détermine la législation de sécurité sociale applicable. Le principe général est l'assujettissement à la législation du pays dans lequel la personne travaille effectivement. Certaines exceptions à ce principe sont prévues. Les marins sont soumis à la législation du pays de résidence et le personnel des entreprises de transport sont assujettis à la législation du pays où l'entreprise a son siège. Des travailleurs salariés qui travaillent simultanément sur le territoire des deux pays sont soumis à la législation du pays de résidence.

Les travailleurs salariés et indépendants détachés et les membres de la famille qui les accompagnent restent assujettis à la législation du pays d'envoi, à condition que la durée prévue du détachement ne dépasse pas vingt-quatre mois avec possibilité de prolongation pendant trois ans, moyennant accord des autorités compétentes.

Les fonctionnaires restent en principe assujettis à la législation de l'État pour lequel ils travaillent. Pour les membres de missions diplomatiques et consulaires se sont les Conventions de Vienne sur les relations diplomatiques et consulaires qui sont applicable.

Les autorités compétentes peuvent, dans l'intérêt de certains assurés ou de certaines catégories d'assurés, convenir de déroger aux règles de base précitées. Ceci est une clause qui est reprise dans toutes les

multilaterale verdragen inzake sociale zekerheid wordt opgenomen. De bedoeling van deze mogelijkheid tot afwijking is vooral bedoeld om te voorkomen dat de basisregels negatieve of ongewenste effecten hebben voor de betrokkenen.

In Titel III worden de verschillende prestaties afzonderlijk behandeld. Het eerste hoofdstuk heeft betrekking op de ziekte en moederschap. Het totaliseringsprincipe staat hier voorop. Dit wil zeggen dat de verzekerings-tijdvakken vervuld in beide Staten worden samengeteld (voor zover ze elkaar niet overlappen) voor het verkrijgen, behoud en herstel van het recht op prestaties en voor de duur van de toekenning. De algemene regel is dat wanneer iemand recht heeft op dergelijke prestaties in de ene (bevoegde) Staat, hij daarvan kan genieten in de andere Verdragsstaat waar men woont. Hetzelfde geldt voor zijn gezinsleden. Deze Staat zal de prestaties wel leveren, maar nadien kunnen verhalen op de bevoegde Staat. Bij een tijdelijk verblijf in de andere Verdragsstaat worden enkel de "dringende geneeskundige zorgen" verleend. Het orgaan van de verblijfplaats bepaalt wat hieronder te verstaan is. Voor een verblijf met het oog op een medische behandeling heeft men de toestemming nodig van het bevoegde orgaan.

De verstrekkingen van uitkeringsgerechtigde werkløzen, invaliden, gepensioneerden, ... worden geleverd door het orgaan van het woonland. Hebben zij aanspraak op dit recht ingevolge beide wetgevingen dan draait ditzelfde land op voor de kosten. In het andere geval betaalt de bevoegde Staat de kosten terug.

Wanneer een uitkeringsgerechtigde naar het andere land wil om er te verblijven of zelfs te gaan wonen, dan gelden volgende regels. De uitkeringsgerechtigde blijft zijn recht behouden bij een verblijf in de andere Staat. Hij ontvangt zijn uitkering rechtstreeks van het bevoegd orgaan. Nochtans is voor de uitkeringen van de ziekten en moederschapsverzekering voorafgaande toestemming vereist van dit orgaan. Wil men in het andere land gaan wonen, dan heeft men een voorafgaande toelating nodig. Deze toelating kan enkel geweigerd worden voor medische redenen.

Hoofdstuk II, dat het heeft over arbeidsongevallen en beroepsziekten, begint met dezelfde algemene regel: wanneer iemand recht heeft op dergelijke prestaties in de ene (bevoegde) Staat, kan hij daarvan genieten in de andere Verdragsstaat waar men verblijft of woont. Deze laatste zal de prestaties dus toekennen, volgens de wetgeving die het toepast. De duur van de toekenning wordt evenwel bepaald door de wetgeving van de bevoegde staat. In voorkomend geval kunnen de eerder overkomen arbeidsongevallen en beroepsziekten in

Conventions bi- ou multilatérales de sécurité sociale. L'objectif de cette possibilité de dérogation est surtout d'éviter que les règles de base aient des effets négatifs ou non souhaités pour les personnes concernées.

Le Titre III traite des différentes prestations en particulier. Le Chapitre Ier concerne la maladie et la maternité. Le principe de totalisation constitue le principe majeur. Les périodes d'assurance accomplies dans les deux États sont ainsi totalisées (pour autant qu'elles ne se superposent pas) en vue de l'acquisition, du maintien et du rétablissement du droit aux prestations, et ce pour la durée de l'octroi. La règle générale est que lorsqu'une personne a droit à ces prestations dans un État (compétent), elle peut en bénéficier dans l'autre État contractant où elle réside. Les mêmes règles s'appliquent aux membres de sa famille. Cet État octroiera les prestations mais les récupèrera ultérieurement auprès de l'État compétent. Lors d'un séjour temporaire dans l'autre État contractant, seuls les "soins médicaux urgents" sont dispensés. L'organisme du lieu de séjour détermine ce qu'il faut entendre par "soins médicaux urgents". Une autorisation de l'organisme compétent est nécessaire pour un séjour en vue d'un traitement médical.

Les prestations de chômeurs indemnisés, d'invalides, de pensionnés, ... sont payées par l'organisme du pays de résidence. Si ces personnes ont droit à ces prestations sur la base des deux législations, ce même pays en supporte les frais. Dans le cas contraire, l'État compétent rembourse les frais.

Lorsqu'un bénéficiaire de prestations souhaite se rendre dans l'autre pays pour y séjourner ou même pour y résider, les règles suivantes sont applicables. Le bénéficiaire de prestations conserve son droit lors d'un séjour dans l'autre État. Il reçoit sa prestation directement de l'organisme compétent. Cependant, une autorisation préalable de cet organisme est requise pour les prestations de l'assurance maladie et maternité. Une autorisation préalable est nécessaire si l'on souhaite résider dans l'autre pays. Cette autorisation peut uniquement être refusée pour des raisons médicales.

Le Chapitre II, relatif aux accidents du travail et aux maladies professionnelles, débute par la même règle générale: lorsqu'une personne a droit à ces prestations dans un État (compétent), elle peut en bénéficier dans l'autre État contractant où elle séjourne ou réside. Ce dernier accordera donc les prestations, conformément à la législation qu'il applique. La durée d'octroi est toutefois fixée par la législation de l'État compétent. Le cas échéant, les accidents du travail et les maladies professionnelles survenus antérieurement peuvent être

aanmerking worden genomen om de graad van arbeidsongeschiktheid te bepalen.

Bij beroepsziekten wordt de wetgeving toegepast van het land waar hij het laatst zijn beroepsbezigheden uitoefende, in de veronderstelling dat de wetgevingen van beide landen erkennen dat dergelijke beroepsbezigheid deze ziekte kan veroorzaken. Waar de ziekte het medisch het eerst werd vastgesteld is van geen belang. Genoot (of geniet) iemand reeds van een schadeloosstelling, dan geldt een andere regel. Het land dat deze uitkering verstrekt (of verstrekte) zal de bewuste ziekte steeds ten laste moeten nemen telkens de bewuste ziekte de kop opsteekt. Dit land moet niet opdraaien voor een eventuele verergering ervan wanneer deze persoon in het andere land een beroep gaat uitoefenen waardoor zijn ziekte kan worden veroorzaakt of verergert. Het tweede land zal hem hiervoor een supplement bezorgen. Oefent hij een dergelijk beroep niet uit, dan blijft het eerste land volledig verantwoordelijk, ook voor een verergering.

Het Hoofdstuk III, dat het deel van ouderdom, overlijden en invaliditeit behandelt werd opgesplitst in een gedeelte voor de rust-en overlevingspensioenen en in een gedeelte voor de invaliditeitsuitkeringen. Voor de berekening van het rust- en overlevingspensioen worden de perioden die hiervoor in beide wetgevingen in aanmerking worden gebracht getotaliseerd (opnieuw voor zover ze elkaar niet overlappen). Om beroep te kunnen doen op de bijzondere regelingen worden enkel de verzekeringstijdvakken in aanmerking genomen die in het andere land in hetzelfde beroep vervuld zijn. Residuaire blijft er ook voor hen uiteraard de algemene regeling.

Na de samentelling wordt een theoretisch pensioen berekend. Dit bekomt men door een pensioen te berekenen op basis van een loopbaan die fictief volledig volbracht is onder één wetgeving. Vervolgens wordt geproratiseerd. Dit wordt gedaan door op het theoretische bedrag een breuk, de verhouding van het Belgische respectievelijk Tunesische verzekeringstijdvak op het getotaliseerde, toe te passen. Dit is het verschuldigd bedrag.

Soms is een samentelling niet nodig om een recht op een rust- of overlevingspensioen te doen ontstaan. Voldoet iemand aan de voorwaarden om een pensioen te bekomen, dan wordt zijn recht berekend op basis van de interne wetgeving én volgens de bovenstaande techniek van samentelling en proratisering. Het hoogste bedrag is dan verschuldigd.

Wat betreft de invaliditeitsverzekering worden de vermelde principes herhaald wat betreft de totalisering

pris en considération pour fixer le degré d'incapacité de travail.

En ce qui concerne les maladies professionnelles, la législation du pays où la victime exerçait ses activités professionnelles en dernier lieu est appliquée, en supposant que les législations des deux pays reconnaissent que ces activités professionnelles sont susceptibles de provoquer cette maladie. Le lieu où cette maladie est médicalement constatée pour la première fois n'a aucune importance. Une autre règle est applicable si une personne bénéficiait (ou bénéficie) déjà d'une indemnisation. Le pays qui octroie (ou octroyait) la prestation devra toujours prendre la maladie à sa charge chaque fois que celle-ci resurgit. Ce pays ne doit pas prendre une éventuelle aggravation à sa charge lorsque la personne exerce une profession dans l'autre pays, qui peut provoquer ou aggraver sa maladie. Le deuxième pays octroiera un supplément à cet effet. Si la personne n'exerce pas cette profession, le premier pays reste totalement responsable en cas d'aggravation.

Le Chapitre III, qui a trait à la vieillesse, au décès et à l'invalidité, a été scindé dans une partie concernant les pensions de retraite et de survie et une partie concernant les prestations de d'invalidité. Pour le calcul de la pension de retraite et de survie, les périodes prises en considération à cet effet dans les deux législations sont totalisées (à nouveau, si elles ne se superposent pas). En ce qui concerne les régimes particuliers seules les périodes d'assurance accomplies pour la même profession dans l'autre pays sont prises en considération. Le régime général reste évidemment applicable d'une manière résiduaire.

Une pension théorique est calculée au terme de la totalisation. Elle est obtenue en calculant une pension sur la base d'une carrière fictivement accomplie dans sa totalité sous une législation. Ensuite, un calcul au prorata est effectué, en appliquant au montant théorique une fraction représentant respectivement de la part de la période d'assurance belge ou tunisienne par rapport aux périodes totalisées. Ce montant est le montant dû.

Une totalisation n'est parfois pas nécessaire pour faire naître un droit à une pension de retraite ou de survie. Lorsqu'une personne remplit les conditions pour obtenir une pension, son droit est calculé selon la législation interne et suivant la technique précitée de totalisation et de calcul au prorata. Le montant le plus élevé est alors le montant dû.

En ce qui concerne l'assurance invalidité, les principes précités sont également valables pour la

van de verzekeringstijdvakken. Zij zijn naar analogie toepasselijk.

Opnieuw worden de verzekeringstijdvakken samengeteld, wordt een theoretisch bedrag bepaald en vervolgens geproriseerd. Ook nu wordt in het geval iemand voldoet aan de voorwaarden om een Belgische invaliditeitsverzekering te bekomen, zijn recht berekend op basis van de interne Belgische wetgeving én volgens de techniek van samentelling en prorisering. Is dit eerste bedrag hoger, wordt er een supplement toegekend ter waarde van het verschil.

De gerechtigde op een invaliditeitsuitkering moet vooraf steeds een toelating krijgen van de bevoegde instelling, om tijdelijk te kunnen verblijven in het andere land.

De gezinsbijslag wordt in Hoofdstuk V behandeld. Wanneer deze bijslag afhankelijk is van het vervullen van een verzekeringstijdvak in een land wordt rekening gehouden met de verzekeringstijdvakken doorlopen in het andere land alsof zij waren vervuld onder de wetgeving van het eerste land zelf. De voorwaarde, namelijk dat de plaats van opvoeding zou overeenstemmen met het land waar men zijn recht op gezinsbijslag wil doen gelden, wordt geneutraliseerd. De kinderen mogen zowel in België als in Tunesië wonen om rechtgevend te zijn. Er zal nog wel moeten bepaald worden in de administratieve schikking voor welke kinderen die in het andere land wonen er kinderbijslag zal worden uitbetaald. Het bedrag van de kinderbijslag zal ook in de administratieve schikking worden vastgelegd.

Vervolgens worden enkele regels vermeld die het land aanwijzen dat bevoegd is. Dit is het land waar de rechtgevende woont wanneer men in beide landen recht heeft op pensioenen of renten, het land waar de overledene het laatst woonde voor de wezenbijslag.

Tenslotte Hoofdstuk VI dat het heeft over werkloosheidsuitkeringen. Wanneer de duur en het bedrag van deze uitkering afhankelijk is gesteld van het vervullen van een verzekeringstijdvak in een land wordt er in zeker mate rekening gehouden met de verzekeringstijdvakken doorlopen in het andere land alsof zij waren vervuld onder de wetgeving van het eerste land zelf.

In Titel IV worden enkele diverse bepalingen vermeld. Zo worden de verantwoordelijkheden van de bevoegde autoriteiten opgesomd, verder bepalingen in verband met de administratieve samenwerking; de uitwisseling van persoonsgegevens; taksen en vrijstelling van geldigverklaring; aanvragen, verklaringen en rechtsmiddelen; uitbetaling van prestaties; bijleggen van

totalisation des périodes d'assurance. Ils sont applicables par analogie.

A nouveau, lorsqu'une personne remplit les conditions pour obtenir une pension d'invalidité belge, son droit est calculé selon la législation belge interne et suivant la technique précitée de totalisation et de calcul au prorata. Si ce premier montant est plus élevé, un supplément égal à la différence est octroyé.

La personne habilitée à bénéficier d'une indemnité d'invalidité doit toujours recevoir préalablement une autorisation de l'institution compétente pour pouvoir résider temporairement dans l'autre pays.

Les prestations familiales sont réglées au Chapitre IV. Lorsque ces prestations sont liées dans un pays à l'accomplissement d'une période d'assurance, il est tenu compte des périodes d'assurance accomplies dans l'autre pays, comme si elles avaient été accomplies sous la législation du premier pays. La condition, à savoir que l'endroit où les enfants sont élevés devrait correspondre au pays où le bénéfice des prestations familiales est demandé, est neutralisée. Les enfants peuvent résider tant en Belgique qu'en Tunisie pour être bénéficiaires. Dans l'arrangement administratif on devra déterminer pour quelles enfants qui résident dans l'autre pays on payera des allocations familiales. Le montant des allocations familiales sera aussi fixé dans cette arrangement administratif.

Quelques règles déterminent ensuite le pays compétent. Il s'agit du pays de résidence de l'ayant droit lorsque le droit aux pensions ou rentes existe dans les deux pays, du pays où la personne décédée a résidé en dernier lieu pour l'allocation d'orphelin.

Enfin, le Chapitre V a trait aux allocations de chômage. Lorsque la durée et le montant de cette prestation est liée à l'accomplissement d'une période d'assurance dans un pays, il est dans certaines limites tenu compte des périodes d'assurance accomplies dans l'autre pays comme si elles étaient accomplies sous la législation du premier pays..

Le Titre IV concerne les dispositions diverses. Dans un premier temps, les responsabilités des autorités compétentes sont énumérées. Il est ensuite question de dispositions relatives à la collaboration administrative, à la communication de données à caractère personnel, aux taxes et dispense de légalisation, aux demandes, déclarations et recours, au paiement des prestations, au

geschillen; uitvoeringsprocedures; niet-verschuldigde bedragen, enz.. .

Titel V tenslotte bevat een aantal overgangs- en slotbepalingen. De Overeenkomst is van onmiddellijke werking. Verzekeringstijdvakken voor het van kracht worden van de Overeenkomst kunnen geen recht doen ontstaan op enige prestatie, er kan nochtans wel rekening mee worden gehouden bij de vaststelling of berekening ervan. Gebeurtenissen die zich voordeden in deze periode kunnen eveneens in aanmerking worden genomen.

Werd een prestatie eerder geschorst of niet verevend wegens de nationaliteit van de belanghebbende of wegens het feit dat hij zijn woonplaats had in het andere land dan die van zijn uitbetalingsinstelling, wordt aan deze situatie op verzoek van belanghebbende een einde gemaakt. Hetzelfde geldt wanneer de belanghebbende zijn recht op een pensioen of een rente wil doen herzien.

Dit verzoek moet plaatshebben binnen een termijn van twee jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst opdat de rechten zouden terugwerken tot op het moment van de inwerkingtreding. Indien men later een verzoek indient, kan men zijn recht pas doen gelden vanaf het moment van het verzoek.

De Overeenkomst wordt gesloten voor onbepaalde duur. Zij kan worden opgezegd door een van de landen door middel van een kennisgeving aan het andere land, met een opzeggingstermijn van twaalf maanden. In dit geval blijven verworven rechten of rechten in wording gewaarborgd.

*
* *

De minister van Buitenlandse Zaken,

Didier REYNDERS

De minister van Sociale Zaken,

Maggie DE BLOCK

De minister van Pensioenen,

Daniel BACQUELAINE

De minister van Zelfstandigen,

Willy BORSUS

règlement des différends, au procédures d'exécution, au recouvrement des paiements indus, etc....

Enfin, le Titre V comporte une série de dispositions transitoires et finales. La Convention a un effet immédiat. Les périodes d'assurance antérieures à l'entrée en vigueur de la Convention n'ouvrent aucun droit à une quelconque prestation mais elles peuvent être prises en considération lors de la détermination ou du calcul de la prestation. Les éventualités au cours de cette période peuvent également être prises en considération.

Si une prestation a été suspendue ou n'a pas été liquidée en raison de la nationalité de l'intéressé ou compte tenu du fait qu'il avait son domicile dans l'autre pays que celui de son organisme de paiement, il est mis fin à cette situation à la demande de l'intéressé. Il en va de même lorsque l'intéressé souhaite une révision de son droit à une pension ou à une rente.

Cette demande doit être introduite dans un délai de deux ans après l'entrée en vigueur de la Convention afin que les droits aient un effet rétroactif à la date d'entrée en vigueur de la Convention. Si une demande est introduite ultérieurement, il n'est possible de faire valoir ce droit qu'à partir de la date d'introduction de la demande.

La Convention est conclue pour une durée indéterminée. Elle peut être dénoncée par un des pays par notification adressée à l'autre pays, avec un préavis de douze mois. Dans ce cas, les droits acquis ou en voie d'acquisition sont garantis.

*
* *

Le ministre des Affaires étrangères,

Didier REYNDERS

La ministre des Affaires sociales,

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Pensions,

Daniel BACQUELAINE

Le ministre des Indépendants,

Willy BORSUS

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, gedaan te Tunis op 28 maart 2013

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, gedaan te Tunis op 28 maart 2013, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 3

De wijzigingen van de bepalingen van de artikelen 7 tot 10 van de Overeenkomst, voorzien in artikel 11 van de Overeenkomst, zullen volkomen gevolg hebben.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant assentiment à la Convention sur la sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République tunisienne, faite à Tunis le 28 mars 2013

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

La Convention sur la sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République tunisienne, faite à Tunis le 28 mars 2013, sortira son plein et entier effet.

Art. 3

Les modifications aux dispositions des articles 7 à 10 de la Convention, prévues à l'article 11 de la Convention, sortiront leur plein et entier effet.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 57.105/VR VAN 26 MAART 2015**

Op 11 februari 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen⁽¹⁾, een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet "houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, gedaan te Tunis op 28 maart 2013".

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 26 maart 2015. De kamers waren samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, voorzitter, Pierre Vandernoot, kamervoorzitter, Martine Baguet, Wilfried Van Vaerenbergh, Luc Detroux en Wouter Pas, staatsraden, Marc Rigaux, Michel Tison, Christian Behrendt en Marianne Dony, assessoren, en Bernadette Vigneron en Wim Geurts, griffiers.

De verslagen werden uitgebracht door Xavier Delgrange, eerste auditeur-afdelingshoofd, Brecht Steen, eerste auditeur, en Tim Corthaut, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried Van Vaerenbergh, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 maart 2015.

*

⁽¹⁾ Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 57.105/VR DU 26 MARS 2015**

Le 11 février 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre des Affaires étrangères à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé à quarante-cinq jours⁽¹⁾, sur un avant-projet de loi "portant assentiment à la Convention sur la sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République tunisienne, faite à Tunis le 28 mars 2013".

L'avant-projet a été examiné par les chambres réunies le 26 mars 2015. Les chambres étaient composées de Marnix Van Damme, président de chambre, président, Pierre Vandernoot, président de chambre, Martine Baguet, Wilfried Van Vaerenbergh, Luc Detroux et Wouter Pas, conseillers d'État, Marc Rigaux, Michel Tison, Christian Behrendt et Marianne Dony, assesseurs, et Bernadette Vigneron et Wim Geurts, greffiers.

Les rapports ont été présentés par Xavier Delgrange, premier auditeur chef de section, Brecht Steen, premier auditeur et Tim Corthaut, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried Van Vaerenbergh, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 26 mars 2015.

*

⁽¹⁾ Cette prorogation résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, qui dispose que le délai de trente jours est prorogé à quarante-cinq jours dans le cas où l'avis est donné par les chambres réunies en application de l'article 85*bis*.

Krachtens artikel 11 van de om instemming voorgelegde overeenkomst kunnen de bevoegde autoriteiten, na gemeen overleg, in het belang van bepaalde verzekerden of categorieën van verzekerden voorzien in afwijkingen van de artikelen 7 tot 10 ervan. Een dergelijke mogelijkheid tot afwijking komt neer op een wijziging van in de overeenkomst vervatte regels.

De Kamer van volksvertegenwoordigers dient ook in te stemmen met toekomstige wijzigingen aan een overeenkomst¹. Weliswaar is het niet uitgesloten dat deze instemming vooraf wordt gegeven², maar zulk een voorafgaande instemming is, om in overeenstemming te zijn met artikel 167, § 2, van de Grondwet, slechts aanvaardbaar voor zover de Kamer weet binnen welke grenzen ze wordt verleend³.

In casu wordt in artikel 11 van de overeenkomst aangegeven van welke artikelen van de overeenkomst kan worden afgeweken, en wordt bepaald dat die afwijkingen in het belang van bepaalde verzekerden of categorieën van verzekerden dienen te zijn. Aldus kan worden aangenomen dat de grenzen van de wijzigingsmogelijkheid voldoende zijn aangegeven.

Artikel 3 van het voorontwerp van wet kan dan ook geacht worden in overeenstemming te zijn met het voornoemde artikel 167, § 2, van de Grondwet.

Teneinde de parlementaire controle te versterken, kan evenwel aan het voorontwerp nog een bepaling worden toegevoegd waarin wordt voorzien in de verplichting voor de regering om elke voorgenomen wijziging, althans van normatieve aard, van de artikelen 7 tot 10 van de overeenkomst, aan de Kamer mede te delen⁴.

*

De griffier,
Wim GEURTS

De voorzitter,
Marnix VAN DAMME

¹ J. Velaers, *De Grondwet en de Raad van State, afdeling wetgeving*, Antwerpen, Maklu, 1999, 549-550.

² Cass., 19 maart 1981, *Arr. Cass.* 1980-81, 808 en *J.T.* 1982, 565, met noot J. Verhoeven; Cass., 2 mei 2002, nr. RC 02521-1 (Rolnr.C.99 0518.N).

³ Zie o.m. adv.RvS 26 355/9 van 2 juli 1997 over het ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 11 maart 1999 "houdende instemming met het Memorandum van Overeenkomst over de Ontwikkelingssamenwerking tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika, ondertekend te Brussel op 16 maart 1995" (*Parl.St.* Senaat, 1998-99, nr. 1-1168/1, (13), 14), en andere adviezen vermeld door J. Masquelin, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges*, Brussel, Bruylant, 1980, 214-215 en 276-277 en door J. Velaers, o.c., 550-551. Raadpl. ook J. Verhoeven, noot bij Cass., 19 maart 1981, *J.T.* 1982, 566.

⁴ Indien de Kamer haar afkeuring van een wijziging zou laten blijken, zal de regering verplicht zijn die wijziging geen doorgang te laten vinden.

En vertu de l'article 11 de la convention soumise à assentiment, les autorités compétentes peuvent prévoir, d'un commun accord, dans l'intérêt de certains assurés ou de certaines catégories d'assurés, des dérogations aux articles 7 à 10. Une telle possibilité de dérogation revient à modifier des dispositions de la convention.

La Chambre des représentants doit également donner son assentiment aux modifications futures à une convention¹. S'il n'est pas exclu que cet assentiment soit donné anticipativement², pour être compatible avec l'article 167, § 2, de la Constitution, un tel assentiment préalable ne peut être admis que pour autant que la Chambre connaisse les limites dans lesquelles il est donné³.

En l'occurrence, l'article 11 de la convention mentionne les articles de la convention auxquels il peut être dérogé et précise que ces dérogations doivent se faire dans l'intérêt de certains assurés ou catégories d'assurés. Il peut être admis ainsi que les limites de la possibilité de modification sont indiquées à suffisance.

Par conséquent, il peut être considéré que l'article 3 de l'avant-projet de loi est conforme à l'article 167, § 2, susvisé, de la Constitution.

Pour renforcer le contrôle parlementaire, on pourrait néanmoins ajouter dans l'avant-projet une autre disposition qui imposerait au gouvernement de notifier à la Chambre toute modification, d'ordre normatif, qu'il envisage d'apporter aux articles 7 à 10 de la convention⁴.

*

Le greffier,
Wim GEURTS

Le président,
Marnix VAN DAMME

¹ J. Velaers, *De Grondwet en de Raad van State, afdeling Wetgeving*, Anvers, Maklu, 1999, 549-550.

² Cass. 19 mars 1981, *Arr. Cass.* 1980-81, 808 et *J.T.* 1982, 565, note J. Verhoeven; Cass., 2 mai 2002, n° RC 02521-1 (numéro de rôle C.99 0518.N).

³ Voir, entre autres, C.E., avis 26 355/9 du 2 juillet 1997 sur l'avant-projet de loi devenu la loi du 11 mars 1999 "portant assentiment au mémorandum d'accord entre le Royaume de Belgique et la République d'Afrique du Sud, concernant la coopération au développement, signé à Bruxelles le 16 mars 1995" (*Doc. parl.*, Sénat, 1998-99, n° 1-1168/1, (13), 14), et d'autres avis cités par J. Masquelin, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges*, Bruxelles, Bruylant, 1980, 214-215 et 276-277 et par J. Velaers, op. cit., 550-551. Voir également J. Verhoeven, note sous Cass., 19 mars 1981, *J.T.*, 1982, 566.

⁴ Dans l'hypothèse où la Chambre n'approuverait pas une modification, le gouvernement se verrait dans l'obligation de renoncer à celle-ci.

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Buitenlandse Zaken, van de minister van Sociale Zaken, van de minister van Pensioenen en van de minister van Zelfstandigen,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Sociale Zaken, de minister van Pensioenen en de minister van Zelfstandigen zijn ermee belast, in Onze naam, bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, gedaan te Tunis op 28 maart 2013, zal volkomen gevolgd hebben.

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre des Affaires étrangères, de la ministre des Affaires sociales, du ministre des Pensions et du ministre des Indépendants,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre des Affaires étrangères, la ministre des Affaires sociales, le ministre des Pensions et le ministre des Indépendants sont chargés de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

La Convention sur la sécurité sociale entre le Royaume de Belgique et la République tunisienne, faite à Tunis le 28 mars 2013, sortira son plein et entier effet.

Art. 3

De wijzigingen van de bepalingen van de artikelen 7 tot 10 van de Overeenkomst, voorzien in artikel 11 van de Overeenkomst, zullen volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 13 mei 2015

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Buitenlandse Zaken,

Didier REYNDERS

De minister van Sociale Zaken,

Maggie DE BLOCK

De minister van Pensioenen,

Daniel BACQUELAINE

De minister van Zelfstandigen,

Willy BORSUS

Art. 3

Les modifications aux dispositions des articles 7 à 10 de la Convention, prévues à l'article 11 de la Convention, sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 13 mai 2015

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre des Affaires étrangères,

Didier REYNDERS

La ministre des Affaires sociales,

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Pensions,

Daniel BACQUELAINE

Le ministre des Indépendants,

Willy BORSUS

BIJLAGE

ANNEXE

**OVEREENKOMST
BETREFFENDE
DE SOCIALE ZEKERHEID
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIË
EN
DE REPUBLIEK TUNESIË**

**OVEREENKOMST
BETREFFENDE
DE SOCIALE ZEKERHEID
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIË
EN
DE REPUBLIEK TUNESIË**

HET KONINKRIJK BELGIË

EN

DE REPUBLIEK TUNESIË,

BEZIELD MET het verlangen de wederzijdse betrekkingen tussen beide Staten op het gebied van de sociale zekerheid te regelen,

ZIJN de hierna volgende bepalingen **OVEREENGEKOMEN**:

TITEL I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Definities

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst:

- a) Verstaat men onder “België”: het Koninkrijk België dat het grondgebied bevat, daaronder begrepen de territoriale zee en de gebieden waarover het Koninkrijk België, in overeenstemming met het internationaal recht, soevereine rechten of zijn rechtsmacht uitoefent;

Verstaat men onder “Tunesië”: de Republiek Tunesië die het volledige grondgebied en de maritieme gebieden bevat alsmede de luchtgebieden van Tunesië waarover, in overeenstemming met het internationaal recht, Tunesië soevereine rechten of zijn jurisdictie kan uitoefenen.

- b) Verstaat men onder “onderdaan”:

Voor België: een persoon die de Belgische nationaliteit heeft.

Voor Tunesië: een persoon die de Tunesische nationaliteit heeft.

- c) Verstaat men onder “wetgeving”: de wetten en reglementeringen betreffende de sociale zekerheid bedoeld in artikel 2 van deze Overeenkomst.

- d) Verstaat men onder “bevoegde autoriteit”:

Voor België: de ministers die, ieder wat hem betreft, belast zijn met de uitvoering van de wetgeving bedoeld in artikel 2, paragraaf 1 A van deze Overeenkomst.

Voor Tunesië: de minister, de ministers of gelijk welke andere overeenkomstige overheid bevoegd voor de wetgeving bedoeld in artikel 1, paragraaf 1 B van deze Overeenkomst.

- e) Verstaat men onder “instelling”: het orgaan dat of de organisatie of overheid die ermee belast is de in artikel 2, paragraaf 1 van deze Overeenkomst bedoelde wetgevingen geheel of gedeeltelijk toe te passen.

- f) Verstaat men onder “bevoegde instelling”: de instelling die de financiële last heeft van de prestaties.

- g) Verstaat men onder “verzekeringstijdvak”: elke periode die als dusdanig wordt erkend bij de wetgeving onder dewelke dit tijdvak werd vervuld, alsook elke periode die bij deze wetgeving als gelijkgestelde periode wordt erkend.

- h) Verstaat men onder “prestatie”: gelijk welke verstrekking of uitkering, pensioen of rente, waarin is voorzien bij de wetgeving van elk van de overeenkomstsluitende Staten, met inbegrip van alle aanvullingen of verhogingen die van toepassing zijn krachtens de wetgevingen bedoeld in artikel 2 van deze Overeenkomst.

- i) Verstaat men onder “gezinslid”: iedere persoon die als gezinslid of rechthebbende wordt aangemerkt of erkend of als huisgenoot wordt aangeduid ingevolge de wetgeving krachtens dewelke de prestaties worden verleend, of, in het geval bedoeld in artikel 14 van deze Overeenkomst, ingevolge de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan hij woont.
 - j) Verstaat men onder “nagelaten betrekking”: iedere persoon die als dusdanig wordt aangemerkt of erkend ingevolge de wetgeving krachtens dewelke de prestaties worden verleend.
 - k) Verstaat men onder “woonplaats”: de normale verblijfplaats.
 - l) Verstaat men onder “verblijfplaats”: de tijdelijke verblijfplaats.
 - m) Verstaat men onder “vluchteling”: elke persoon die de erkenning van de status van vluchteling heeft bekomen met toepassing van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951, alsmede van het aanvullend protocol van 31 januari 1967.
 - n) Verstaat men onder “staatloze”: elke persoon die als staatloze wordt aangemerkt in artikel 1 van het Verdrag betreffende de status van staatlozen, ondertekend te New York op 28 september 1954.
2. Elke term die niet is gedefinieerd in paragraaf 1 van dit artikel heeft de betekenis die daaraan wordt gegeven in de wetgeving die van toepassing is.

Artikel 2

Materiële werkingssfeer

- 1. Deze Overeenkomst is van toepassing:
 - A. in België, op de wetgevingen betreffende:
 - (a) de verstrekkingen en uitkeringen inzake ziekte en moederschap van werknemers en zelfstandigen;
 - (b) de prestaties inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten;
 - (c) de rust- en overlevingspensioenen van werknemers en zelfstandigen;
 - (d) de prestaties inzake de invaliditeit van werknemers, zeelieden ter koopvaardij en mijnwerkers alsook van zelfstandigen;
 - (e) de gezinsbijslag van werknemers en zelfstandigen;
 - (f) de werkloosheidsuitkeringen;

en, enkel wat titel II betreft, op de wetgevingen betreffende:

- (g) de sociale zekerheid van werknemers;
- (h) het sociaal statuut van de zelfstandigen.

B. in Tunesië, op:

- (a) de sociale zekerheidswetgevingen die van toepassing zijn op de werknemers, de zelfstandigen of de gelijkgestelden, evenals op de personeelsleden van de openbare sector, met betrekking tot:
 - (i) de prestaties van de verzekering voor ziekte en moederschap;
 - (ii) de prestaties bij overlijden;
 - (iii) de vergoeding van arbeidsongevallen en beroepsziekten;
 - (iv) de prestaties van de verzekering voor invaliditeit, ouderdom en nagelaten betrekkingen;
 - (v) de gezinsbijslag;
 - (vi) de bescherming van de werknemers die hun betrekking verliezen door economische of technologische redenen of door een plotse definitieve sluiting zonder inachtneming van de bepalingen van het arbeidswetboek.
- (b) de sociale zekerheidswetgeving die van toepassing is op de studenten.

2. Deze Overeenkomst is ook van toepassing op alle wetgevende of reglementaire akten die de in paragraaf 1 van dit artikel vermelde wetgevingen zullen wijzigen of aanvullen.
3. Zij is ook van toepassing op de wetgevende of reglementaire akten waarbij de bestaande regelingen tot nieuwe categorieën van gerechtigden uitgebreid zullen worden, indien de overeenkomstsluitende Staat die zijn wetgeving heeft gewijzigd zich daartegen niet verzet; in geval van verzet moet dit binnen een termijn van zes maanden met ingang van de officiële bekendmaking van bedoelde akten aan de andere overeenkomstsluitende Staat betekend worden.
4. Deze Overeenkomst is niet van toepassing op de wetgevende of reglementaire akten tot dekking van een nieuwe tak van de sociale zekerheid, behalve indien te dien einde tussen de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten een akkoord wordt getroffen.

Artikel 3 **Persoonlijke werkingssfeer**

Behoudens andersluidende bepalingen, is deze Overeenkomst van toepassing:

- a) op de personen op wie de wetgeving van een van beide Overeenkomstsluitende Staten van toepassing is of geweest is en die:
 - i) onderdanen zijn van een van beide overeenkomstsluitende Staten, dan wel
 - ii) staatlozen of door een van de overeenkomstsluitende Staten erkende vluchtelingen zijn,

alsmede op hun gezinsleden en hun nagelaten betrekkingen;

- b) op de nagelaten betrekkingen en op de gezinsleden van personen op wie de wetgeving van een van beide Overeenkomstsluitende Staten van toepassing is geweest, ongeacht de nationaliteit van laatstgenoemden, wanneer deze nagelaten betrekkingen of deze gezinsleden onderdanen zijn van een van beide overeenkomstsluitende Staten, dan wel Staatlozen of door een van de overeenkomstsluitende Staten erkende vluchtelingen.

Artikel 4 **Gelijke behandeling**

Tenzij er in deze Overeenkomst anders over bepaald is, hebben de in artikel 3 bedoelde personen de rechten en verplichtingen voortvloeiende uit de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van deze Staat.

Artikel 5 **Ontheffing van de bepalingen inzake de woonplaats**

1. Tenzij er in deze Overeenkomst anders over bepaald is, mogen de uitkeringen van de ziekte- en moederschapsverzekering, de uitkeringen wegens invaliditeit, arbeidsongevallen en beroepsziekten evenals die inzake rust- en overlevingspensioenen, verworven ingevolge de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten, niet geschorst noch verminderd of gewijzigd worden op grond van het feit dat de gerechtigde verblijft of woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.
2. De rust- en overlevingsprestaties en de prestaties wegens arbeidsongevallen en beroepsziekten die door België verschuldigd zijn, worden aan de Tunesische onderdanen die wonen op het grondgebied van een derde Staat uitbetaald onder dezelfde voorwaarden als gold het Belgische onderdanen die wonen op het grondgebied van deze derde Staat.
3. De rust- en overlevingsprestaties en de prestaties wegens arbeidsongevallen en beroepsziekten die door Tunesië verschuldigd zijn, worden aan de Belgische onderdanen die wonen op het grondgebied van een Staat waarmee Tunesië verbonden is door een Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid, uitbetaald onder dezelfde voorwaarden als gold het Tunesische onderdanen die wonen op het grondgebied van deze derde Staat.

Artikel 6 **Verminderings- of schorsingsclausules**

De bepalingen inzake vermindering of schorsing waarin de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat voorziet in geval van samenloop van een prestatie met andere prestaties van sociale zekerheid of met andere inkomsten door het feit van de uitoefening van beroepsarbeid, zijn op de rechthebbende van toepassing zelfs indien het gaat om prestaties die krachtens een regeling van de andere Staat zijn verkregen of om inkomsten verworven ingevolge beroepsarbeid uitgeoefend op het grondgebied van de andere Staat.

Deze regel is evenwel niet van toepassing op de samenloop van gelijkaardige prestaties berekend naar verhouding van de duur van tijdvakken vervuld in de beide Staten.

TITEL II

BEPALINGEN BETREFFENDE DE TOEPASSELIJKE WETGEVING

Artikel 7

Algemene regels

1. Onder voorbehoud van artikelen 8 tot 11, wordt de toepasselijke wetgeving bepaald overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:
 - a) op de persoon die als loontrekkende een beroepsactiviteit uitoefent op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat is de wetgeving van deze Staat van toepassing, zelfs indien de werkgever of de onderneming die deze persoon tewerkstelt, woont of gevestigd is op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat;
 - b) op de persoon die als zelfstandige een beroepsactiviteit uitoefent op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat is de wetgeving van deze Staat van toepassing;
 - c) op de persoon die een beroepsactiviteit uitoefent aan boord van een schip dat onder de vlag vaart van een overeenkomstsluitende Staat is de wetgeving van de Staat waar deze persoon zijn woonplaats heeft van toepassing;
 - d) op de persoon die deel uitmaakt van het reizend of varend personeel van een onderneming die voor rekening van een derde of voor eigen rekening internationaal vervoer van passagiers of goederen over de weg of door de lucht verricht en wier zetel gevestigd is op het grondgebied van een overeenkomstsluitende Staat is de wetgeving van deze Staat van toepassing.
2. In geval van gelijktijdige uitoefening van een zelfstandige beroepsbezigheid in België en loonarbeid in Tunesië, wordt de activiteit uitgeoefend in Tunesië, voor de vaststelling van de verplichtingen voortvloeiend uit de Belgische wetgeving betreffende het sociaal statuut van de zelfstandigen, gelijkgesteld met loonarbeid in België.
3. De persoon die tegelijkertijd op het grondgebied van de beide overeenkomstsluitende Staten activiteiten als loontrekkende uitoefent, wordt, voor al zijn activiteiten als loontrekkende, enkel onderworpen aan de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan hij zijn woonplaats heeft. Voor de vaststelling van het bedrag van de inkomsten die in aanmerking moeten worden genomen voor de bijdragen verschuldigd krachtens de wetgeving van deze overeenkomstsluitende Staat, wordt rekening gehouden met de beroepsinkomsten verworven op het grondgebied van beide Staten.

Artikel 8 Bijzondere regels

1. De werknemer die, in dienst zijnde van een onderneming die op het grondgebied van een van de overeenkomstsluitende Staten een vestiging heeft waaronder hij normaal ressorteert, door deze onderneming gedetacheerd wordt naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat om er een werk voor haar rekening uit te voeren, blijft, samen met de gezinsleden die hem vergezellen, onder de toepassing vallen van de wetgeving van de eerste Staat, alsof hij werkzaam bleef op diens grondgebied, op voorwaarde dat de te verwachten duur van het door hem uit te voeren werk geen vierentwintig maanden overschrijdt en dat hij niet gezonden wordt ter vervanging van een andere persoon wiens detacheringsperiode is afgelopen.
2. Wanneer de in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde detachering langer duurt dan 24 maanden, kunnen de bevoegde autoriteiten van beide overeenkomstsluitende Staten of de bevoegde instellingen aangeduid door deze bevoegde autoriteiten overeenkomen dat enkel de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende Staat van toepassing blijft op de werknemer. Deze verlenging mag evenwel niet worden toegekend voor een periode van meer dan zesendertig maanden en moet worden aangevraagd vóór het einde van de aanvankelijke periode van vierentwintig maanden.
3. Artikel 7, paragraaf 1, c), is niet van toepassing op niet gewoonlijk op volle zee tewerkgestelde personen die binnen de territoriale wateren of in een haven van een van de overeenkomstsluitende Staten tewerkgesteld zijn op een schip dat de vlag voert van de andere Staat. Naar gelang van het geval is artikel 7, paragraaf 1, a), of paragraaf 1 van dit artikel van toepassing.
4. Wanneer een vervoeronderneming van een overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat een filiaal of een permanente vertegenwoordiging heeft, dan valt de werknemer die ze tewerkstelt onder de toepassing van de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat waar dat filiaal of die vertegenwoordiging zich bevindt, met uitzondering van degene die daarheen wordt gezonden voor een periode van niet langer dan vijf jaar.
5. Wanneer een persoon op wie de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat van toepassing is en die gewoonlijk als zelfstandige werkt op het grondgebied van deze overeenkomstsluitende Staat, tijdelijk een gelijkaardige zelfstandige activiteit uitoefent, enkel op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, blijft op deze persoon enkel de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende Staat van toepassing, alsof deze persoon werkzaam bleef op het grondgebied van de eerste overeenkomstsluitende Staat, op voorwaarde dat de te verwachten duur van de zelfstandige activiteit op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat geen vierentwintig maanden overschrijdt.
6. Wanneer de in paragraaf 5 van dit artikel bedoelde zelfstandige activiteit op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat langer duurt dan de aanvankelijke periode van vierentwintig maanden, kunnen de bevoegde autoriteiten van beide overeenkomstsluitende Staten of de bevoegde instellingen aangeduid door deze bevoegde autoriteiten overeenkomen dat enkel de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende Staat van toepassing blijft op de zelfstandige. Deze verlenging mag evenwel niet worden toegekend voor een periode van meer dan zesendertig maanden en moet worden aangevraagd vóór het einde van de aanvankelijke periode van vierentwintig maanden.

Artikel 9 Ambtenaren

Op ambtenaren en het gelijkgesteld personeel van een overeenkomstsluitende Staat die worden gedetacheerd naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat om er hun activiteit uit te oefenen, alsook op hun gezinsleden, blijft de wetgeving van eerstgenoemde Staat van toepassing.

Artikel 10 Leden van diplomatieke missies en consulaire posten

1. Deze Overeenkomst heeft geen invloed op de bepalingen van de Conventie van Wenen inzake diplomatieke betrekkingen van 18 april 1961, noch op de bepalingen van de Conventie van Wenen inzake consulaire betrekkingen van 24 april 1963.
2. De praktische modaliteiten met betrekking tot de uitvoering van de bepalingen van artikel 33 van de voornoemde Conventie van Wenen inzake diplomatieke betrekkingen en de bepalingen van artikel 48 van de voornoemde Conventie van Wenen inzake consulaire betrekkingen, zullen worden geregeld in het kader van de Administratieve Schikking bedoeld in artikel 43 van deze Overeenkomst.

Artikel 11 Afwijkingen

In het belang van bepaalde personen of categorieën van personen kunnen de bevoegde autoriteiten, na gemeen overleg, voorzien in afwijkingen van de bepalingen van artikelen 7 tot 10 van deze Overeenkomst.

TITEL III BIJZONDERE BEPALINGEN BETREFFENDE DE PRESTATIES

Hoofdstuk 1 Ziekte en moederschap

Artikel 12 Samentelling van de verzekeringstijdvakken

Voor het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op prestaties inzake ziekte en moederschap en voor de duur van de toekenning ervan worden de verzekeringstijdvakken vervuld onder de wetgeving van elk van de Staten samengeteld voor zover ze elkaar niet overlappen.

Artikel 13
Verstrekkings in geval van verblijf op het grondgebied
van de andere overeenkomstsluitende Staat

1. Personen en hun gezinsleden die krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten recht hebben op verstrekkingen en die, gelet op hun toestand, onmiddellijk geneeskundige verzorging nodig hebben tijdens een verblijf op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, genieten verstrekkingen op het grondgebied van deze laatste Staat.
2. De verstrekkingen worden voor rekening van de bevoegde instelling verleend door de instelling van de verblijfplaats volgens de wetgeving die het toepast. De duur van de toekenning van de verstrekkingen wordt evenwel geregeld door de wetgeving van de bevoegde Staat.
3. Paragraaf 1 van dit artikel is niet van toepassing:
 - a) wanneer een persoon zich zonder de toelating van de bevoegde instelling begeeft naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat om er een medische behandeling te krijgen;
 - b) behoudens in onmiskenbare spoedgevallen, op de prothesen, op de hulpmiddelen van grotere omvang of op andere belangrijke verstrekkingen waarvan de lijst na gemeen overleg door de bevoegde autoriteiten wordt opgemaakt in het kader van de Administratieve Schikking bedoeld in artikel 43 van deze Overeenkomst. Onder onmiskenbare spoedgevallen dient te worden verstaan de gevallen waarin het verlenen van een van deze verstrekkingen niet kan worden uitgesteld zonder het leven van de betrokkene in gevaar te brengen of zonder onherstelbare schade aan te brengen aan de gezondheid van de betrokkene.
4. Het valt onder de bevoegdheid van de instelling van de verblijfplaats om de onmiddellijke behoefte aan verzorging bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel vast te stellen, alsook de onmiskenbare spoedgevallen bedoeld in paragraaf 3, b) van dit artikel.

Artikel 14
Verstrekkings indien de woonplaats van de betrokkene zich bevindt op het grondgebied
van de andere overeenkomstsluitende Staat

1. Een persoon die recht heeft op verstrekkingen krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten en die woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat geniet de verstrekkingen op het grondgebied van deze laatste Staat.
2. De gezinsleden van een persoon onderworpen aan de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat en die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat genieten de verstrekkingen op het grondgebied van deze laatste Staat.
3. De verstrekkingen worden verleend voor rekening van de bevoegde instelling door de instelling van de woonplaats volgens de bepalingen die ze toepast. De duur van de toekenning van de verstrekkingen wordt evenwel geregeld door de wetgeving van de bevoegde Staat.

4. Paragrafen 2 en 3 zijn niet toepasselijk op de gezinsleden indien zij recht hebben op verstrekkingen krachtens de wetgeving van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan zij wonen.

Artikel 15

Verstrekkingen voor werknemers en zelfstandigen die zich in bijzondere situaties bevinden

1. De persoon die krachtens artikelen 8 tot 11 is onderworpen aan de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat alsook de hem vergezellende gezinsleden genieten verstrekkingen tijdens de hele duur van hun activiteit op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.
2. De verstrekkingen worden verleend voor rekening van de bevoegde instelling door de instelling van de verblijf- of woonplaats volgens de bepalingen die ze toepast. De toekenningsduur van de verstrekkingen wordt evenwel geregeld door de wetgeving van de bevoegde Staat.

Artikel 16

Verstrekkingen voor de gerechtigden op invaliditeits-, rust- of overlevingsprestaties of renten

1. De gerechtigde op invaliditeits-, rust- of overlevingsprestaties of renten ingevolge een arbeidsongeval of een beroepsziekte, verschuldigd krachtens de wetgevingen van beide overeenkomstsluitende Staten, geniet voor zichzelf en voor zijn gezinsleden verstrekkingen overeenkomstig de wetgeving van de Staat op het grondgebied waarvan hij woont en ten laste van de bevoegde instelling van deze Staat.
2. De gerechtigde op invaliditeits-, rust- of overlevingsprestaties of renten ingevolge een arbeidsongeval of een beroepsziekte, uitsluitend verschuldigd krachtens de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten, die woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, geniet verstrekkingen voor zichzelf en voor zijn gezinsleden. Die verstrekkingen worden verleend voor rekening van de bevoegde instellingen door de instelling van de woonplaats volgens de wetgeving die ze toepast. De duur van de toekenning van de verstrekkingen wordt evenwel geregeld door de wetgeving van de bevoegde Staat.
3. De personen die hun beroepsactiviteit stopzetten en die de toekenning van een invaliditeits- of rustprestatie of een rente aanvragen evenals hun gezinsleden, behouden tijdens het onderzoek van die aanvraag het recht op de verstrekkingen waarop ze aanspraak kunnen maken ingevolge de wetgeving van de laatst bevoegde Staat. De verstrekkingen worden verleend door de instelling van de woonplaats voor rekening van de instelling die de kosten van deze verstrekkingen moet dragen na de toekenning van de invaliditeits- of rustprestatie of van de rente.

Artikel 17

Verstrekingen tijdens een verblijf op het grondgebied van de bevoegde Staat

De personen bedoeld in paragrafen 1 en 2 van artikel 14 en in paragraaf 2 van artikel 16, die verblijven op het grondgebied van de bevoegde overeenkomstsluitende Staat, genieten verstrekingen op het grondgebied van deze Staat, ten laste van de bevoegde instelling van de verblijfplaats en volgens de wetgeving die ze toepast.

Artikel 18

Tenlasteneming van verstrekingen

1. Wanneer een persoon of een lid van zijn gezin aanspraak kan maken op verstrekingen krachtens de wetgeving van één enkele overeenkomstsluitende Staat, zijn deze verstrekingen uitsluitend ten laste van de bevoegde instelling van die Staat.
2. Wanneer een persoon of een lid van zijn gezin aanspraak kan maken op verstrekingen krachtens de beide betrokken wetgevingen, zijn deze verstrekingen uitsluitend ten laste van de bevoegde instelling van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan ze worden verleend.

Artikel 19

Terugbetaling van de verstrekingen tussen instellingen

1. Het daadwerkelijke bedrag van de krachtens de bepalingen van artikelen 13, 14, 15 en 16, paragraaf 2 verleende verstrekingen wordt door de bevoegde instelling terugbetaald aan de instelling die deze verstrekingen heeft verleend, volgens de modaliteiten voorzien in de Administratieve Schikking.
2. De bevoegde autoriteiten kunnen na gemeen overleg beslissen geheel of gedeeltelijk af te zien van de in paragraaf 1 voorziene terugbetaling of een andere wijze van terugbetaling onderling afspreken.

Artikel 20

Prestaties bij ziekte en moederschap

1. Een persoon die voldoet aan de voorwaarden die bij de wetgeving van de bevoegde Staat gesteld zijn om recht te hebben op uitkeringen van de ziekte- en moederschapsverzekering, eventueel rekening houdend met de bepalingen van artikel 12, behoudt het recht op deze uitkeringen gedurende een verblijf op het grondgebied van de andere Staat mits voorafgaande toestemming van de bevoegde instelling. De uitkeringen worden rechtstreeks verstrekt door de bevoegde instelling waaronder de rechthebbende ressorteert.

De verstrekkingen die nodig zijn om de behandeling van de in deze paragraaf bedoelde persoon voort te zetten, worden door de instelling van de verblijfplaats verleend, volgens de wetgeving die ze toepast en ten laste van de bevoegde instelling. De duur van de toekenning van de prestaties wordt evenwel geregeld door de wetgeving van de bevoegde Staat.

2. De rechthebbende op uitkeringen van de ziekte- en moederschapsverzekering krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat kan verder genieten van deze uitkeringen wanneer hij zijn woonplaats overbrengt naar het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat. De instelling die de uitkeringen verschuldigd is kan, met toepassing van de ter zake geldende wetgeving, eisen dat een voorafgaande toelating door de bevoegde instelling nodig is voor de verandering van woonplaats. Deze toelating kan evenwel enkel geweigerd worden indien de verplaatsing af te raden is op grond van behoorlijk vastgestelde medische redenen.

Hoofdstuk 2

Arbeidsongevallen en beroepsziekten

Artikel 21

Verstrekkingen verleend op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat

1. De persoon die ingevolge een arbeidsongeval of een beroepsziekte recht heeft op verstrekkingen krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat geniet verstrekkingen wanneer hij verblijft of woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.
2. De verstrekkingen worden voor rekening van de bevoegde instelling verleend door de instelling van de verblijf- of woonplaats volgens de bepalingen die ze toepast. De duur van de toekenning van de verstrekkingen wordt evenwel geregeld door de wetgeving van de bevoegde Staat.

Artikel 22

Verstrekkingen voor werknemers die zich in bijzondere situaties bevinden

1. De persoon die krachtens artikelen 8 tot 11 is onderworpen aan de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat heeft, wegens een arbeidsongeval of beroepsziekte, recht op verstrekkingen tijdens de hele duur van zijn activiteit op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.
2. De verstrekkingen worden voor rekening van de bevoegde instelling verleend door de instelling van de verblijf- of woonplaats volgens de bepalingen die ze toepast. De duur van de toekenning van de verstrekkingen wordt evenwel geregeld door de wetgeving van de bevoegde Staat.

Artikel 23

Terugbetaling van de verstrekkingen tussen instellingen

1. Het daadwerkelijke bedrag van de krachtens artikel 21 en 22 verleende verstrekkingen wordt door de bevoegde instelling terugbetaald aan de instelling die deze verstrekkingen heeft verleend, volgens de modaliteiten voorzien in de Administratieve Schikking.
2. De bevoegde autoriteiten kunnen na gemeen overleg beslissen geheel of gedeeltelijk af te zien van de in paragraaf 1 voorziene terugbetaling of een andere wijze van terugbetaling onderling afspreken.

Artikel 24

In aanmerking nemen van vroeger overkomen arbeidsongevallen en beroepsziekten

Indien de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat uitdrukkelijk of stilzwijgend bepaalt dat de vroeger overkomen arbeidsongevallen of beroepsziekten in aanmerking worden genomen om de graad van ongeschiktheid te bepalen, worden de vroeger overkomen arbeidsongevallen en beroepsziekten onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat beschouwd als zijnde overkomen onder de wetgeving van eerstgenoemde Staat.

Artikel 25

Ongevallen op de weg naar en van het werk

Ongevallen op de weg naar en van het werk overkomen op het grondgebied van een andere dan de bevoegde overeenkomstsluitende Staat, worden beschouwd als zijnde overkomen op het grondgebied van de bevoegde Staat.

Artikel 26

Vaststelling van de beroepsziekte

1. Wanneer de persoon getroffen door een beroepsziekte een activiteit heeft uitgeoefend als gevolg waarvan deze ziekte zich kan voordoen onder de wetgeving van beide overeenkomstsluitende Staten, worden de prestaties waarop de getroffene of zijn nagelaten betrekkingen aanspraak kunnen maken uitsluitend toegekend krachtens de wetgeving van de Staat op het grondgebied waarvan deze activiteit laatstelijk werd uitgeoefend en onder voorbehoud dat de betrokkene voldoet aan de bij deze wetgeving gestelde eisen, in voorkomend geval rekening houdend met de bepalingen van paragraaf 2 van dit artikel.
2. Indien de toekenning van prestaties wegens een beroepsziekte krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de bewuste ziekte voor het eerst medisch werd vastgesteld op zijn grondgebied, wordt geacht aan deze voorwaarde te zijn voldaan wanneer deze ziekte voor het eerst werd vastgesteld op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

3. Indien de toekenning van prestaties wegens een beroepsziekte krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat een activiteit als gevolg waarvan deze ziekte zich kan voordoen gedurende een bepaalde tijd werd uitgeoefend, houdt de bevoegde instelling van die Staat in de nodige mate rekening met de tijdvakken tijdens dewelke een dergelijke activiteit werd uitgeoefend onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat, alsof deze activiteit werd uitgeoefend onder de wetgeving van de eerste Staat.

Artikel 27 **Verergering van de beroepsziekte**

Wanneer, bij verergering van een beroepsziekte, de persoon die schadeloosstelling voor een beroepsziekte geniet of genoten heeft krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten, voor een gelijkaardige beroepsziekte rechten op prestaties doet gelden krachtens de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat, zijn de volgende regels van toepassing:

- a) Indien de persoon op het grondgebied van laatstgenoemde Staat geen beroepsactiviteit heeft uitgeoefend waardoor de beroepsziekte kon worden veroorzaakt of verergeren, is de bevoegde instelling van de eerste Staat ertoe gehouden de last van de prestaties op zich te nemen, rekening houdend met de verergering, overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving die ze toepast;
- b) Indien de persoon op het grondgebied van laatstgenoemde Staat dergelijke beroepsactiviteit heeft uitgeoefend, is de bevoegde instelling van de eerste Staat ertoe gehouden de last van de prestaties op zich te nemen, zonder rekening te houden met de verergering, overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving die ze toepast; de bevoegde instelling van de tweede Staat kent de persoon een supplement toe, waarvan het bedrag wordt vastgesteld overeenkomstig de wetgeving van deze Staat en dat gelijk is aan het verschil tussen het bedrag van de na de verergering verschuldigde prestatie en het bedrag van de prestatie die vóór de verergering verschuldigd zou zijn geweest.

Artikel 28 **Rente verschuldigd aan overlevende echtgenoten**

Bij een arbeidsongeval of een beroepsziekte met de dood tot gevolg, wordt de aan de overlevende echtgenoot verschuldigde rente in voorkomend geval in gelijke mate en definitief verdeeld onder de overlevende echtgenoten, volgende de bepalingen waarin het persoonlijk statuut van het slachtoffer voorziet.

Artikel 29 **Rente verschuldigd aan wezen**

Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 3 van artikel 5 van deze Overeenkomst wordt, in geval van een arbeidsongeval of een beroepsziekte met de dood tot gevolg, de aan de wezen verschuldigde rente verleend overeenkomstig de toepasselijke wetgeving.

Hoofdstuk 3
Ouderdom, overlijden en invaliditeit

AFDELING 1

Bijzondere bepalingen betreffende de prestaties inzake ouderdom en nagelaten betrekkingen

Artikel 30
Samentelling van verzekeringstijdvakken

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 2 van dit artikel worden, voor het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op prestaties, de verzekeringstijdvakken en de gelijkgestelde tijdvakken, vervuld overeenkomstig de wetgeving betreffende de pensioenverzekering van een van de overeenkomstsluitende Staten, in de nodige mate samengeteld met de verzekeringstijdvakken vervuld onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat, op voorwaarde dat zij elkaar niet overlappen.
2. Wanneer de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten de toekenning van bepaalde prestaties afhankelijk stelt van de voorwaarde dat de verzekeringstijdvakken in een bepaald beroep werden vervuld, worden, voor het genieten van deze prestaties, slechts de verzekeringstijdvakken of gelijkgestelde tijdvakken samengeteld die in hetzelfde beroep in de andere overeenkomstsluitende Staat werden vervuld of als gelijkwaardig erkend zijn.
3. Wanneer de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten de toekenning van bepaalde prestaties afhankelijk stelt van de voorwaarde dat de verzekeringstijdvakken in een bepaald beroep werden vervuld en wanneer deze tijdvakken geen recht op deze prestaties hebben kunnen geven, worden deze tijdvakken beschouwd als geldig voor de vaststelling van de prestaties waarin is voorzien voor de algemene werknemersregeling.
4. Wanneer, ondanks de toepassing van paragrafen 1 tot 3 van dit artikel, de persoon de voorwaarden om het recht op prestaties te openen niet vervult, worden ook de verzekeringstijdvakken samengeteld die vervuld zijn onder de wetgeving van een derde Staat waarmee de beide overeenkomstsluitende Staten elk afzonderlijk een overeenkomst betreffende de sociale zekerheid hebben gesloten.

Artikel 31
Berekening van de rust- en overlevingsprestaties

1. Wanneer de persoon voldoet aan de voorwaarden die bij de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten zijn vereist om recht te hebben op de prestaties zonder te moeten overgaan tot de samentelling, stelt de bevoegde instelling van die Staat het recht op de prestatie rechtstreeks vast op basis van de in de laatste Staat vervulde verzekeringstijdvakken en enkel ingevolge de wetgeving van die Staat.

Deze instelling berekent ook het bedrag van de prestatie dat zou bekomen worden na toepassing van de regels voorzien in paragraaf 2, littera a) en b). Er wordt enkel rekening gehouden met het hoogste bedrag.

2. Indien een persoon aanspraak kan maken op een prestatie krachtens de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten, waarvan het recht enkel is ontstaan ingevolge de samentelling van de verzekeringstijdvakken vervuld overeenkomstig artikel 30, zijn de volgende regels van toepassing:
 - a) De bevoegde instelling van deze overeenkomstsluitende Staat berekent het theoretische bedrag van de prestatie die verschuldigd zou zijn indien alle verzekeringstijdvakken vervuld krachtens de wetgevingen van beide overeenkomstsluitende Staten enkel zouden vervuld zijn geweest overeenkomstig de wetgeving die ze toepast;
 - b) deze instelling berekent vervolgens het verschuldigde bedrag, op basis van het bedrag bedoeld in littera a), naar verhouding van de duur van de verzekeringstijdvakken enkel vervuld overeenkomstig haar wetgeving tot de duur van alle verzekeringstijdvakken samengeteld krachtens littera a).
 - c) Voor de berekening van de rust- of overlevingsprestatie worden de verzekeringstijdvakken in aanmerking genomen voor zover ze het maximum aan verzekeringstijdvakken dat in aanmerking kan worden genomen bij de wetgeving die de bevoegde instelling toepast niet overschrijden.

Artikel 32

Verdeling van de overlevingsprestatie

Het aan de langst levende echtgenoot verschuldigde overlevingspensioen wordt in voorkomend geval, gelijkelijk en definitief, verdeeld onder de gerechtigden, in de voorwaarden die zijn bepaald in het persoonlijk statuut van de sociaal verzekerde.

AFDELING 2

Bijzondere bepalingen betreffende de invaliditeitsprestaties

Artikel 33

Samentelling van de verzekeringstijdvakken

1. Voor het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op invaliditeitsprestaties zijn de bepalingen van artikel 30 naar analogie toepasselijk.
2. Het recht op de invaliditeitsprestatie wordt toegekend aan de persoon die, op de datum van aanvang van de invaliditeit, onderworpen was aan de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten betreffende de invaliditeitsprestaties of die gerechtigd was op een invaliditeitsprestatie krachtens deze wetgeving en die vroeger verzekeringstijdvakken krachtens de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat heeft vervuld.

Artikel 34 **Berekening van de invaliditeitsprestaties**

1. Indien het recht op invaliditeitsprestaties krachtens de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten enkel ontstaat door samentelling van de verzekeringstijdvakken vervuld in de beide overeenkomstsluitende Staten overeenkomstig artikel 33 van deze Overeenkomst, wordt het bedrag van de verschuldigde prestatie vastgesteld volgens de modaliteiten bepaald bij artikel 31, paragraaf 2 van deze Overeenkomst.
2. Wanneer het recht op de Belgische invaliditeitsprestaties ontstaat zonder dat een beroep moet worden gedaan op de bepalingen van artikel 33 van deze Overeenkomst, en het bedrag resulterend uit de samentelling van de Tunesische prestatie met de Belgische prestatie berekend volgens paragraaf 1 van dit artikel kleiner is dan het bedrag van de prestatie verschuldigd op basis van enkel de Belgische wetgeving, kent de Belgische instelling, niettegenstaande de bepalingen van artikel 6 van deze Overeenkomst, een aanvulling toe die gelijk is aan het verschil tussen de som van beide voormelde prestaties en het bedrag verschuldigd krachtens enkel de Belgische wetgeving.

Artikel 35 **Invaliditeitsprestaties tijdens een verblijf in de andere overeenkomstsluitende Staat**

De rechthebbende op een invaliditeitsprestatie van de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten blijft verder genieten van deze prestatie tijdens een verblijf in de andere overeenkomstsluitende Staat wanneer dit verblijf vooraf werd toegestaan door de bevoegde instelling van de eerste overeenkomstsluitende Staat. Deze toelating kan evenwel enkel worden geweigerd wanneer het verblijf plaatsheeft in de periode tijdens dewelke, krachtens de wetgeving van de eerste overeenkomstsluitende Staat, de bevoegde instelling van deze overeenkomstsluitende Staat de invaliditeitstoestand moet evalueren of herzien.

AFDELING 3

Gemeenschappelijke bepalingen voor de prestaties inzake ouderdom, nagelaten betrekkingen en invaliditeit

Artikel 36 **Verzekeringstijdvakken van minder dan een jaar**

1. Wanneer het totale verzekeringstijdvak met het oog op de berekening van de prestatie overeenkomstig de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat minder dan 12 maanden bedraagt, wordt de prestatie niet toegekend, behalve wanneer er, overeenkomstig deze regelgevingen, een recht op de prestatie bestaat uitsluitend op basis van dit verzekeringstijdvak.
2. Het in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde verzekeringstijdvak, op basis waarvan de instelling van een van de overeenkomstsluitende Staten geen prestatie toekent, wordt in aanmerking genomen door de instelling van de andere overeenkomstsluitende Staat, met het oog op het verkrijgen, het behoud of het herstel van de prestatie en voor de vaststelling van het bedrag ervan, alsof dit verzekeringstijdvak vervuld zou zijn geweest overeenkomstig de wetgeving die ze toepast.

Artikel 37

Eventuele herziening van de prestaties

1. Indien wegens de verhoging van de kosten voor levensonderhoud, van de variatie van het loonpeil of om andere aanpassingsredenen de ouderdoms-, overlevings- of invaliditeitsprestaties toegekend krachtens de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten worden gewijzigd met een bepaald percentage of bedrag, moet de bevoegde instelling van de andere overeenkomstsluitende Staat niet overgaan tot een nieuwe berekening van die prestaties.
2. In geval van verandering van de wijze van vaststelling of van de berekeningsregels van de ouderdoms-, overlevings- of invaliditeitsprestaties, worden de prestaties evenwel opnieuw berekend overeenkomstig artikel 31 of 35 van deze Overeenkomst. Deze regel heeft geen invloed op de reeds uitbetaalde prestaties op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze verandering.

Artikel 38

Uitoefening of hervatting van een beroepsactiviteit door de gepensioneerde

Wanneer de Tunesische wetgeving de toekenning of de uitbetaling van een pensioen afhankelijk stelt van de voorwaarde dat de betrokkene is gestopt met de uitoefening van een beroepsactiviteit, is deze voorwaarde, in afwijking van artikel 6, niet inroepbaar wanneer deze activiteit wordt uitgeoefend op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat.

Hoofdstuk 4

Vergoeding bij overlijden of voor begrafenis kosten

Artikel 39

1. Voor het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op de overlijdensuitkering, worden de onder de wetgeving van elk van de overeenkomstsluitende Staten vervulde verzekerings-tijdvakken samengeteld, voor zover ze elkaar niet overlappen.
2. De bevoegde instelling is gehouden om uit hoofde van de wetgeving die ze toepast de overlijdensuitkering toe te kennen, zelfs wanneer de persoon op het tijdstip van het overlijden op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat woonde.
3. In geval van overlijden van een persoon die gerechtigd is op rust-, overlevings- of invaliditeitsprestaties of op renten voor arbeidsongevallen of beroepsziekten die krachtens de wetgevingen van beide overeenkomstsluitende Staten verschuldigd zijn, is de overlijdensuitkering verschuldigd door de bevoegde instelling van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan hij woonde op het tijdstip van het overlijden.

4. In geval van overlijden van een persoon die gerechtigd is op rust-, overlevings- of invaliditeitsprestaties of op renten voor arbeidsongevallen of beroepsziekten die uitsluitend krachtens de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten zijn verschuldigd en die op het tijdstip van het overlijden op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat woont, is de overlijdensuitkering verschuldigd door de bevoegde instelling van de andere overeenkomstsluitende Staat.
5. Indien het overlijden toe te schrijven is aan een beroepsziekte en het recht op de overlijdensuitkering geopend is in beide overeenkomstsluitende Staten, wordt deze uitkering verstrekt door de bevoegde instelling van de overeenkomstsluitende Staat waar de werknemer of de zelfstandige het laatst is blootgesteld geweest aan het risico van de beroepsziekte.

Hoofdstuk 5 *Gezinsbijslag*

Artikel 40

Verkrijgen, behoud of herstel van het recht op gezinsbijslag

1. Wanneer de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat het verkrijgen, het behoud of het herstel van het recht op prestaties afhankelijk stelt van de vervulling van verzekeringstijdvakken, houdt de instelling die deze wetgeving toepast te dien einde rekening, in de mate nodig voor de samentelling, met de verzekeringstijdvakken vervuld onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende Staat alsof het verzekeringstijdvakken betrof die vervuld zijn onder de wetgeving van eerstgenoemde overeenkomstsluitende Staat, op voorwaarde dat ze elkaar niet overlappen.
2. Onder “gezinsbijslag” verstaat men: de periodieke uitkeringen zoals vermeld in de Administratieve Schikking voorzien in artikel 43 van deze Overeenkomst. In die schikking bepalen de bevoegde autoriteiten:
 - a) de categorieën rechtgevendende kinderen;
 - b) de toekenningsvoorwaarden en de bedragen van de gezinsbijslag, evenals de tijdvakken waarvoor de gezinsbijslag wordt toegekend.
3. Personen op wie de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten van toepassing is, hebben, voor de kinderen die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, recht op de gezinsbijslag van de eerstgenoemde overeenkomstsluitende Staat.
4. De rechthebbende op pensioenen of renten verschuldigd krachtens de wetgevingen van beide overeenkomstsluitende Staten heeft, voor de kinderen die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat dan die waar deze rechthebbende woont, recht op de gezinsbijslag van de overeenkomstsluitende Staat waar de rechthebbende op pensioenen of renten woont.

5. De wees van een overleden persoon die onderworpen was aan de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat en die woont op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, heeft recht op de gezinsbijslag van de overeenkomstsluitende Staat aan wiens wetgeving de overledene laatstelijk onderworpen was en onder de bij deze wetgeving bedoelde voorwaarden.
6. Niettegenstaande paragrafen 3 tot 5 van dit artikel wordt, wanneer een recht op gezinsbijslag is ontstaan in de beide overeenkomstsluitende Staten, de Staat waar het kind woont, beschouwd als zijnde de bevoegde Staat die de last van de gezinsbijslag heeft.

Hoofdstuk 6

Werkloosheid

Artikel 41

Samentelling van de verzekeringstijdvakken

1. Indien de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat het verkrijgen, het behoud, het herstel of de duur van het recht op prestaties afhankelijk stelt van het vervullen van verzekeringstijdvakken in het kader van een wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen, houdt de met de toepassing van deze wetgeving belaste instelling te dien einde, in de nodige mate, met het oog op de samentelling, rekening met de verzekeringstijdvakken die in de hoedanigheid van werknemer werden vervuld in het kader van de wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen van de andere overeenkomstsluitende Staat, als gold het verzekeringstijdvakken die onder de door haar toegepaste wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen werden vervuld.
2. De bevoegde instelling van de overeenkomstsluitende Staat waarvan de wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen het verkrijgen, het behoud, het herstel of de duur van het recht op prestaties afhankelijk stelt van het vervullen van verzekeringstijdvakken in het kader van een wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen, moet met de in de andere overeenkomstsluitende Staat vervulde verzekeringstijdvakken in het kader van zijn wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen slechts rekening houden op voorwaarde dat deze tijdvakken, indien vervuld onder de wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen die het toepast, als verzekeringstijdvakken beschouwd worden.
3. De toepassing van de bepalingen van paragrafen 1 en 2 van dit artikel wordt afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de betrokkene laatstelijk tewerkstellingstijdvakken of, in het geval van paragraaf 2, verzekeringstijdvakken heeft vervuld onder de wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen van de overeenkomstsluitende Staat op grond van dewelke de prestaties werden aangevraagd en dat hij onder deze wetgeving een beroepsbezigheid als werknemer heeft uitgeoefend gedurende ten minste zesentwintig weken in de loop van de twaalf laatste maanden vóór zijn aanvraag.
4. Paragraaf 1 van dit artikel is niettemin toepasselijk indien de tewerkstelling, zonder fout vanwege de werknemer, ophoudt vóór de zesentwintig weken verstreken zijn, wanneer deze tewerkstelling voorzien was langer te duren.

Artikel 42

In aanmerking nemen van een verzekeringstijdvak in de andere Staat

In geval van toepassing van de bepalingen van artikel 41 van deze Overeenkomst houdt de bevoegde instelling van een overeenkomstsluitende Staat, indien nodig, voor de vaststelling van de duur van toekenning en van het bedrag van de prestaties, rekening met het tijdvak gedurende hetwelk prestaties werden uitgekeerd door de bevoegde instelling van de andere overeenkomstsluitende Staat, tot een maximumduur van twaalf maanden en binnen de grenzen van de wetgeving inzake werkloosheidsuitkeringen die de bevoegde instelling van de eerste overeenkomstsluitende Staat toepast.

TITEL IV DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 43

Samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten

De bevoegde autoriteiten:

- a) nemen bij administratieve schikking de nodige maatregelen en modaliteiten voor de toepassing van deze Overeenkomst en duiden de verbindingsinstellingen, de bevoegde instellingen en de instellingen van de woonplaats en van de verblijfplaats aan;
- b) leggen de procedures van administratieve samenwerking vast evenals de betalingsmodaliteiten voor de kosten voor geneeskundige, administratieve en andere getuigschriften die noodzakelijk zijn voor de toepassing van deze Overeenkomst;
- c) verstrekken elkaar rechtstreeks alle inlichtingen met betrekking tot de ter uitvoering van deze Overeenkomst getroffen maatregelen;
- d) verstrekken elkaar onmiddellijk en rechtstreeks alle wijzigingen van hun wetgeving die van aard zijn invloed te hebben op de toepassing van deze Overeenkomst.

Artikel 44

Gemengde commissie

Een gemengde commissie, samengesteld uit de vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteiten van elke overeenkomstsluitende Staat, is belast met het opvolgen van deze Overeenkomst en met het voorstellen van eventuele wijzigingen ervan. Deze commissie vergadert zo vaak als nodig, op vraag van de ene of de andere overeenkomstsluitende Staat, beurtelings in België en in Tunesië.

Artikel 45

Administratieve samenwerking

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst bieden de bevoegde autoriteiten en de bevoegde instellingen van elk van beide overeenkomstsluitende Staten elkaar hun goede diensten aan, als gold het de toepassing van hun eigen wetgeving. Deze onderlinge samenwerking is in principe kosteloos; de bevoegde autoriteiten kunnen evenwel overeenkomen bepaalde kosten te vergoeden.
2. De medische onderzoeken van personen die op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat wonen of verblijven worden uitgevoerd door de instelling van de verblijf- of woonplaats, op verzoek en ten laste van de bevoegde instelling. De kosten van deze medische onderzoeken worden niet vergoed indien de onderzoeken werden uitgevoerd in het belang van beide overeenkomstsluitende Staten.
3. In geval van vergoeding, worden de kosten bedoeld in paragrafen 1 en 2 van dit artikel terugbetaald volgens de modaliteiten vastgelegd bij de administratieve schikking bedoeld in artikel 43 van deze Overeenkomst.
4. Voor de toepassing van deze Overeenkomst zijn de bevoegde autoriteiten en de bevoegde instellingen van de overeenkomstsluitende Staten ertoe gemachtigd rechtstreeks met elkaar alsmede met enig welke persoon te corresponderen, welke ook diens woonplaats. Het corresponderen mag geschieden in een van de officiële talen van de overeenkomstsluitende Staten.
5. Naast de toepassing van de algemene principes inzake administratieve samenwerking, zullen de overeenkomstsluitende Staten in een administratieve schikking regels overeenkomen volgens welke ze hun medewerking verlenen aan de bestrijding van grensoverschrijdende fraude inzake sociale zekerheidsbijdragen en –prestaties, in het bijzonder wat de werkelijke woonplaats van de personen, de raming van het inkomen, de berekening van de bijdragen en het cumuleren van prestaties betreft.

Artikel 46

Uitwisseling en bescherming van persoonlijke gegevens

1. De instellingen van de beide overeenkomstsluitende Staten zijn gemachtigd om voor de toepassing van deze Overeenkomst persoonlijke gegevens uit te wisselen, met inbegrip van gegevens met betrekking tot het inkomen van de personen die de instelling van een overeenkomstsluitende Staat nodig heeft.
2. Bij het meedelen van persoonlijke gegevens door de instelling van een overeenkomstsluitende Staat dient de wetgeving inzake bescherming van gegevens van deze overeenkomstsluitende Staat te worden nageleefd.
3. Op de bewaring, de verwerking, de verspreiding, de wijziging of de vernietiging van persoonlijke gegevens door de instelling van de overeenkomstsluitende Staat waaraan ze worden meegedeeld, is de wetgeving inzake de bescherming van gegevens van deze overeenkomstsluitende Staat van toepassing.

4. De gegevens bedoeld in dit artikel mogen voor geen andere doelen worden gebruikt dan voor de toepassing van de wetgeving van beide overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 47

Vrijstelling van taksen en geldigverklaring

1. Het voordeel van de vrijstellingen of verminderingen van taksen, zegel-, griffie- of registratierechten, bepaald bij de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten voor de stukken of documenten die bij toepassing van de wetgeving van deze Staat moeten overgelegd worden, wordt verruimd tot gelijkaardige voor de toepassing van de wetgeving van de andere Staat over te leggen stukken en documenten.
2. Alle voor de toepassing van deze Overeenkomst over te leggen akten en documenten worden vrijgesteld van het geldigverklaringsvisum van de diplomatieke of consulaire overheden.

Artikel 48

Aanvragen, verklaringen en rechtsmiddelen

1. Aanvragen, verklaringen of rechtsmiddelen die, krachtens de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat, binnen een bepaalde termijn hadden moeten ingediend worden bij een autoriteit, instelling of rechtscollege van deze Staat, zijn ontvankelijk indien zij binnen dezelfde termijn worden ingediend bij een autoriteit, instelling of rechtscollege van de andere overeenkomstsluitende Staat. In dit geval laat de/het aldus aangezochte autoriteit, instelling of rechtscollege deze aanvragen, verklaringen of rechtsmiddelen onverwijld worden aan de autoriteit, de instelling of het rechtscollege van de eerste overeenkomstsluitende Staat, ofwel rechtstreeks ofwel door toedoen van de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten. De datum waarop deze aanvragen, verklaringen of rechtsmiddelen werden ingediend bij een autoriteit, een instelling of een rechtscollege van de andere overeenkomstsluitende Staat wordt beschouwd als de datum van indiening bij de/het ten deze bevoegde autoriteit, instelling of rechtscollege.
2. De aanvraag om prestaties ingediend bij de bevoegde instelling van een overeenkomstsluitende Staat is ook ontvankelijk, voor overeenstemmende prestaties, bij de bevoegde instelling van de andere overeenkomstsluitende Staat.
3. De autoriteiten, instellingen en rechtscolleges van een overeenkomstsluitende Staat mogen verzoekschriften, aanvragen of andere documenten die aan hen worden gericht of die hun worden overlegd, niet van de hand wijzen omdat zij opgesteld zijn in een officiële taal van de andere overeenkomstsluitende Staat.

Artikel 49

Uitbetaling van de prestaties en overdrachten

1. De uitbetalingsinstellingen van prestaties ingevolge deze Overeenkomst kunnen er zich geldig van kwijten in de munt van hun Staat.
2. De uitbetalingsinstelling betaalt de verschuldigde prestaties rechtstreeks uit aan de rechthebbende, volgens de termijnen en modaliteiten waarin de wetgeving die ze toepast voorziet.
3. De uitbetalingsinstelling van renten of pensioenen waarvan het maandelijks bedrag kleiner is dan een per briefwisseling door de bevoegde autoriteiten van beide overeenkomstsluitende Staten te bepalen som, betaalt evenwel op vraag van de rechthebbende deze renten en pensioenen driemaandelijks, zesmaandelijks of jaarlijks uit.
4. De bepalingen van de wetgeving van een overeenkomstsluitende Staat inzake controle op de wisseloperaties mogen geen belemmering zijn voor de vrije overdracht van verschuldigde bedragen ingevolge de toepassing van deze Overeenkomst.

Artikel 50

Bijleggen van geschillen

Moeilijkheden en geschillen met betrekking tot de interpretatie en de toepassing van deze Overeenkomst worden geregeld in het kader van de gemengde commissie bedoeld in artikel 44 van deze Overeenkomst.

Artikel 51

Terugvordering wegens onverschuldigde betaling

1. Indien bij de uitbetaling of de herziening van prestaties bij toepassing van deze Overeenkomst de instelling van een overeenkomstsluitende Staat de prestatiegerechtigde een som heeft uitgekeerd die hoger is dan de som waarop hij recht heeft, kan deze instelling, binnen de voorwaarden en grenzen als bepaald bij de door haar toegepaste wetgeving, de instelling van de andere overeenkomstsluitende Staat, die een gelijkaardige prestatie ten gunste van deze gerechtigde uitkeert, vragen het te veel betaalde in te houden op de betaling van achterstallen die aan deze gerechtigde verschuldigd zijn binnen de voorwaarden en grenzen als bepaald bij de door haar toegepaste wetgeving, en het aldus ingehouden bedrag over te maken aan de instelling die de vordering heeft. Indien het te veel betaalde niet kan worden ingehouden op de betaling van achterstallen, zijn de bepalingen van paragraaf 2 van toepassing.

2. Wanneer de instelling van een overeenkomstsluitende Staat aan een prestatiegerechtigde een som heeft uitgekeerd waarop hij geen recht heeft, kan deze instelling, binnen de voorwaarden en grenzen als bepaald bij de door haar toegepaste wetgeving, de bevoegde instelling van de andere overeenkomstsluitende Staat die prestaties ten gunste van deze gerechtigde is verschuldigd, erom verzoeken deze som in te houden op de gelijkaardige prestaties die ze aan deze gerechtigde uitkeert. Die laatste instelling verricht de inhouding binnen de voorwaarden en grenzen waarin een dergelijke compensatie toegelaten is bij de wetgeving die ze toepast, als gold het sommen die ze zelf had uitgekeerd, en maakt het aldus ingehouden bedrag over aan de instelling die de vordering heeft.

Artikel 52

Uitvoeringsprocedures

1. De uitvoerbare vonnissen van de gerechtelijke instanties van één van beide overeenkomstsluitende Staten, evenals de uitvoerende handelingen of titels van een autoriteit of een instelling van een van de overeenkomstsluitende Staten waartegen niet meer in beroep kan worden gegaan, met betrekking tot sociale zekerheidsbijdragen, interesten en alle andere kosten of met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigd uitbetaalde prestaties, worden erkend en ten uitvoer gelegd op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat binnen de grenzen en volgens de procedures waarin is voorzien bij de wetgeving en alle andere procedures die van toepassing zijn op gelijkaardige vonnissen van de andere overeenkomstsluitende Staat.
2. De erkenning kan slechts worden geweigerd wanneer ze ingaat tegen de openbare orde van de overeenkomstsluitende Staat op het grondgebied waarvan het vonnis, de handeling of de titel diende te worden uitgevoerd.
3. De vorderingen van een instelling in het kader van een procedure inzake uitvoering, faillissement of gedwongen vereffening op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat, genieten dezelfde voorrechten als die toegekend krachtens de wetgeving van die overeenkomstsluitende Staat.
4. De vorderingen die het voorwerp moeten zijn van een terugvordering of een gedwongen terugvordering worden beschermd met dezelfde waarborgen en voorrechten als vorderingen van dezelfde aard van een orgaan dat zich bevindt op het grondgebied van de overeenkomstsluitende Staat waarop de terugvordering of de gedwongen terugvordering wordt uitgevoerd.
5. De toepassingsmodaliteiten van dit artikel worden vastgelegd in het kader van de administratieve schikking bedoeld in artikel 43 van deze Overeenkomst.

Artikel 53

Verhaal tegen derden

Indien prestaties worden genoten krachtens de wetgeving van een van beide overeenkomstsluitende Staten naar aanleiding van schade welke voortvloeit uit een op het grondgebied van een andere overeenkomstsluitende Staat voorgevallen gebeurtenis, worden de eventuele rechten welke de instelling, die de prestaties verschuldigd is, heeft ten opzichte van een derde die verplicht is de schade te vergoeden, als volgt geregeld:

- a) Wanneer deze instelling, krachtens de wetgeving die ze toepast, in de rechten treedt welke de rechthebbende ten opzichte van die derde heeft, erkent de andere overeenkomstsluitende Staat die subrogatie.
- b) Wanneer de instelling die de prestaties verschuldigd is een rechtstreeks recht ten opzichte van die derde heeft, erkent de andere Staat dat recht.

TITEL V

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 54

Gebeurtenissen en situaties voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Overeenkomst

1. Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan vóór zij van kracht werd.
2. Deze Overeenkomst doet geen enkel recht ontstaan op prestaties voor een tijdvak dat aan haar inwerkingtreding voorafgaat.
3. Ieder verzekeringstijdvak dat onder de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende Staten werd vervuld vóór de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst wordt in aanmerking genomen voor het vaststellen van het recht op een overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst verkregen prestatie.
4. Deze Overeenkomst is niet van toepassing op rechten die werden vastgesteld door toekenning van een forfaitaire uitkering of door terugbetaling van bijdragen.

Artikel 55

Herziening, verjaring, verval

1. Elke prestatie die niet werd vereffend of die werd geschorst wegens de nationaliteit van de belanghebbende of wegens diens woonplaats op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende Staat dan die waar de uitbetalingsinstelling zich bevindt, wordt, op verzoek van belanghebbende, vereffend of hervat met ingang van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

2. De rechten van de belanghebbenden die vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst de vaststelling van een prestatie hebben bekomen, worden op hun verzoek herzien, rekening gehouden met de bepalingen van deze Overeenkomst. In geen geval mag dergelijke herziening als gevolg hebben dat de vroegere rechten van de betrokkenen verminderd worden.
3. Ingeval het verzoek bedoeld in paragraaf 1 of 2 van dit artikel wordt ingediend binnen een termijn van twee jaar ingaand op de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst, zijn de overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst verkregen rechten verworven met ingang van deze datum, zonder dat de bepalingen van de wetgeving van de ene of van de andere overeenkomstsluitende Staat betreffende het verval of de verjaring van rechten, tegen de belanghebbenden mogen worden ingeroepen.
4. Ingeval het verzoek bedoeld in paragraaf 1 of 2 van dit artikel wordt ingediend na het verstrijken van een termijn van twee jaar ingaand op de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst, zijn de rechten die vervallen noch verjaard zijn verworven vanaf de datum van het verzoek, onder voorbehoud van gunstigere bepalingen in de wetgeving van de betrokken overeenkomstsluitende Staat.

Artikel 56

Duur

Deze Overeenkomst wordt gesloten voor onbepaalde duur. Zij kan worden opgezegd door een van de overeenkomstsluitende Staten door middel van een schriftelijke kennisgeving die via diplomatieke weg wordt gericht aan de andere Staat, met een opzeggingstermijn van twaalf maanden.

Artikel 57

Waarborg voor verworven rechten of rechten in wording

In geval van opzegging van deze Overeenkomst worden de rechten op en de uitkeringen van prestaties verworven krachtens de Overeenkomst gehandhaafd. De overeenkomstsluitende Staten nemen de nodige schikkingen met betrekking tot de rechten in wording.

Artikel 58

Opheffingen en overgangsmaatregelen

1. Op de dag van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, houdt het Algemeen verdrag betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, ondertekend op 29 januari 1975, op te bestaan en wordt het vervangen door deze Overeenkomst.
2. De aanvragen voor prestaties gedaan vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, maar waarin op die datum nog geen beslissing is genomen, worden onderzocht ten aanzien van zowel de bepalingen van het voornoemde verdrag van 29 januari 1975 als van deze Overeenkomst. De gunstigste uitkomst voor de verzekerde wordt daarbij in aanmerking genomen.

Artikel 59 **Inwerkingtreding**

Deze Overeenkomst treedt in werking de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van ontvangst van de nota waarbij de laatste van de twee overeenkomstsluitende Staten de andere overeenkomstsluitende Staat, via diplomatieke weg, zal medegedeeld hebben dat de wettelijk vereiste formaliteiten voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst vervuld zijn.

TEN BLIJKE WAARVAN de behoorlijk daartoe gemachtigden deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Tunis, op 28 maart 2013, in tweevoud, in de Franse, Nederlandse en Arabische taal, de drie teksten zijnde gelijkelijk rechtsgeldig.

CONVENTION
SUR
LA SECURITE SOCIALE
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LA REPUBLIQUE TUNISIENNE

**CONVENTION
SUR
LA SECURITE SOCIALE
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LA REPUBLIQUE TUNISIENNE**

LE ROYAUME DE BELGIQUE

ET

LA REPUBLIQUE TUNISIENNE,

ANIMES du désir d'améliorer les rapports réciproques entre les deux Etats dans le domaine de la sécurité sociale,

SONT CONVENUS de ce qui suit:

TITRE I DISPOSITIONS GENERALES

Article 1 Définitions

1. Pour l'application de la présente Convention:

- a) Le terme “Belgique” désigne: le Royaume de Belgique qui comprend le territoire, y compris sa mer territoriale ainsi que les zones sur lesquelles, en conformité avec le droit international, le Royaume de Belgique exerce des droits souverains ou sa juridiction;

Le terme “Tunisie” désigne: la République tunisienne qui comprend le territoire et les espaces maritimes et l'espace aérien les surplombant sur lesquels la Tunisie exerce sa souveraineté et sa juridiction conformément au droit international.

- b) Le terme “ressortissant” désigne:

En ce qui concerne la Belgique: une personne qui a la nationalité belge.

En ce qui concerne la Tunisie: une personne qui a la nationalité tunisienne.

- c) Le terme “législation” désigne: les lois et réglementations concernant la sécurité sociale qui sont visés à l'article 2 de la présente Convention.

- d) Le terme “autorité compétente” désigne:

En ce qui concerne la Belgique: les Ministres chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'application de la législation visée à l'article 2, paragraphe 1er A de la présente Convention.

En ce qui concerne la Tunisie: le ministre, les ministres ou toute autre autorité correspondante dont relèvent les législations visées à l'article 2, paragraphe 1er B de la présente Convention.

- e) Le terme “institution” désigne: l'organisme, l'organisation ou l'autorité chargée d'appliquer, en tout ou en partie, les législations visées à l'article 2, paragraphe 1er de la présente Convention.

- f) Le terme “institution compétente” désigne: l'institution qui a la charge financière des prestations.

- g) Le terme “période d'assurance” désigne: toute période reconnue comme telle par la législation sous laquelle cette période a été accomplie, ainsi que toute période assimilée reconnue par cette législation.

- h) Le terme “prestation” désigne: toute prestation en nature ou en espèces, toute pension ou rente, prévue par la législation de chacun des Etats contractants, y compris tous compléments ou majorations qui sont applicables en vertu des législations visées à l'article 2 de la présente Convention.

- i) Le terme “membre de la famille” désigne: toute personne définie ou admise comme membre de la famille ou ayant droit ou désignée comme membre du ménage par la législation au titre de laquelle les prestations sont servies, ou dans le cas visé à l’article 14 de la présente Convention, par la législation de l’Etat contractant sur le territoire duquel elle réside.
 - j) Le terme “survivant” désigne: toute personne définie ou admise comme telle par la législation au titre de laquelle les prestations sont servies.
 - k) Le terme “résidence” désigne: le séjour habituel.
 - l) Le terme “séjour” désigne: le séjour temporaire.
 - m) Le terme “réfugié” désigne: toute personne ayant obtenu la reconnaissance du statut de réfugié en application de la convention relative au statut des réfugiés, signée à Genève le 28 juillet 1951, ainsi qu’au protocole additionnel relatif au statut des réfugiés du 31 janvier 1967.
 - n) Le terme “apatride” désigne: toute personne définie comme apatride à l’article 1er de la convention relative au statut des apatrides, signée à New York le 28 septembre 1954.
2. Tout terme non défini au paragraphe 1er du présent article a le sens qui lui est attribué par la législation qui s’applique.

Article 2

Champ d’application matériel

1. La présente Convention s’applique:
- A. en ce qui concerne la Belgique, aux législations relatives:
 - (a) aux prestations en nature ou en espèces relatives à la maladie et à la maternité des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants;
 - (b) aux prestations relatives aux accidents du travail et aux maladies professionnelles;
 - (c) aux pensions de retraite et de survie des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants;
 - (d) aux prestations relatives à l’invalidité des travailleurs salariés, des marins de la marine marchande et des ouvriers mineurs ainsi que des travailleurs indépendants;
 - (e) aux prestations familiales des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants;
 - (f) aux allocations de chômage;

et, en ce qui concerne le titre II seulement, aux législations relatives:

(g) à la sécurité sociale des travailleurs salariés;

(h) au statut social des travailleurs indépendants.

B. en ce qui concerne la Tunisie, aux législations relatives:

(a) aux législations de sécurité sociale applicables aux travailleurs salariés, non salariés ou assimilés ainsi que pour les agents relevant du secteur public concernant:

(i) les prestations d'assurance maladie et maternité;

(ii) les prestations de décès;

(iii) la réparation des accidents du travail et des maladies professionnelles;

(iv) les prestations d'assurance invalidité, vieillesse et survivants;

(v) les prestations familiales;

(vi) la protection des travailleurs qui perdent leur emploi pour des raisons économiques ou technologiques ou pour fermeture inopinée et définitive sans respect des dispositions du code de travail.

(b) à la législation de sécurité sociale applicable aux étudiants.

2. La présente Convention s'appliquera également à tous les actes législatifs ou réglementaires qui modifieront ou compléteront les législations énumérées au paragraphe 1er du présent article.
3. Elle s'appliquera aux actes législatifs ou réglementaires qui étendront les régimes existants à de nouvelles catégories de bénéficiaires s'il n'y a pas, à cet égard, opposition de l'Etat contractant qui modifie sa législation, notifiée à l'autre Etat contractant dans un délai de six mois à partir de la publication officielle desdits actes.
4. La présente Convention n'est pas applicable aux actes législatifs ou réglementaires instituant une nouvelle branche de sécurité sociale, sauf si un accord intervient à cet effet entre les autorités compétentes des Etats contractants.

Article 3

Champ d'application personnel

Sauf dispositions contraires, la présente Convention s'applique:

- a) aux personnes qui sont ou qui ont été soumises à la législation de l'un des Etats contractants et qui sont:
 - i) des ressortissants de l'un des Etats contractants, ou bien
 - ii) des apatrides ou des réfugiés reconnus par l'un des Etats contractants,

ainsi qu'aux membres de leur famille et à leurs survivants;

- b) aux survivants et aux membres de leur famille des personnes qui ont été soumises à la législation de l'un des deux Etats contractants, sans égard à la nationalité de ces dernières lorsque ces survivants ou ces membres de la famille sont des ressortissants de l'un des Etats contractants ou bien des apatrides ou des réfugiés reconnus par l'un des Etats contractants.

Article 4 **Egalité de traitement**

A moins qu'il n'en soit autrement disposé dans la présente Convention, les personnes visées à l'article 3 sont soumises aux obligations et sont admises au bénéfice de la législation de l'Etat contractant dans les mêmes conditions que les ressortissants de cet Etat.

Article 5 **Levée des clauses de résidence**

1. A moins que la présente Convention n'en dispose autrement, les prestations en espèces d'assurance maladie et maternité, d'invalidité, d'accidents du travail et de maladies professionnelles ainsi que celles relatives aux pensions de retraite et de survie, acquises au titre de la législation de l'un des Etats contractants ne peuvent être suspendues, ni subir aucune réduction ou modification du fait que le bénéficiaire séjourne ou réside sur le territoire de l'autre Etat contractant.
2. Les prestations de retraite et de survie, d'accidents du travail et de maladies professionnelles dues par la Belgique sont payées aux ressortissants tunisiens qui résident sur le territoire d'un Etat tiers dans les mêmes conditions que s'il s'agissait de ressortissants belges résidant sur le territoire de cet Etat tiers.
3. Les prestations de retraite et de survie, d'accidents du travail et de maladies professionnelles dues par la Tunisie sont payées aux ressortissants belges qui résident sur le territoire d'un Etat avec lequel la Tunisie est lié par une Convention de sécurité sociale, dans les mêmes conditions que s'il s'agissait de ressortissants tunisiens résidant sur le territoire de cet Etat.

Article 6 **Clauses de réduction ou de suspension**

Les clauses de réduction ou de suspension prévues par la législation d'un Etat contractant, en cas de cumul d'une prestation avec d'autres prestations de sécurité sociale ou avec d'autres revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle, sont opposables aux bénéficiaires, même s'il s'agit de prestations acquises en vertu d'un régime de l'autre Etat ou de revenus obtenus d'une activité professionnelle exercée sur le territoire de l'autre Etat.

Toutefois, cette règle n'est pas applicable au cumul de deux prestations de même nature calculées au prorata de la durée des périodes accomplies dans les deux Etats.

TITRE II

DISPOSITIONS DETERMINANT LA LEGISLATION APPLICABLE

Article 7

Règles générales

1. Sous réserve des articles 8 à 11, la législation applicable est déterminée conformément aux dispositions suivantes:
 - a) la personne qui exerce une activité professionnelle en tant que salariée sur le territoire d'un Etat contractant est soumise à la législation de cet Etat même si l'employeur ou l'entreprise qui emploie ladite personne a son domicile ou son siège sur le territoire de l'autre Etat contractant;
 - b) la personne qui exerce une activité professionnelle indépendante sur le territoire d'un Etat contractant est soumise à la législation de cet Etat;
 - c) la personne qui exerce une activité professionnelle à bord d'un navire battant pavillon d'un Etat contractant est soumise à la législation de l'Etat où cette personne a sa résidence;
 - d) la personne qui fait partie du personnel roulant ou navigant d'une entreprise effectuant, pour le compte d'autrui ou pour son propre compte, des transports internationaux de passagers ou de marchandises par voie routière ou aérienne et ayant son siège sur le territoire d'un Etat contractant est soumise à la législation de ce dernier Etat.
2. En cas d'exercice simultané d'une activité professionnelle indépendante en Belgique et salariée en Tunisie, l'activité exercée en Tunisie est assimilée à une activité salariée exercée en Belgique, en vue de la fixation des obligations qui résultent de la législation belge relative au statut social des travailleurs indépendants.
3. La personne qui exerce simultanément une activité salariée sur le territoire des deux Etats contractants est, pour l'entièreté de ses activités salariées, uniquement soumise à la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel elle a sa résidence. Pour la fixation du montant des revenus à prendre en considération pour les cotisations dues sous la législation de cet Etat contractant, il est tenu compte des revenus professionnels réalisés sur le territoire des deux Etats contractants.

Article 8

Règles particulières

1. Le travailleur salarié qui, étant au service d'une entreprise ayant sur le territoire de l'un des Etats contractants un établissement dont il relève normalement, est détaché par cette entreprise sur le territoire de l'autre Etat contractant pour y effectuer un travail pour le compte de celle-ci, reste, ainsi que les membres de sa famille qui l'accompagnent, soumis à la législation du premier Etat comme s'il continuait à être occupé sur son territoire, à la condition que la durée prévisible du travail qu'il doit effectuer n'excède pas vingt-quatre mois et qu'il ne soit pas envoyé en remplacement d'une autre personne parvenue au terme de la période de son détachement.
2. Dans le cas où le détachement visé au paragraphe 1er du présent article se poursuit au-delà de vingt-quatre mois, les autorités compétentes des deux Etats contractants, ou les institutions compétentes désignées par ces autorités compétentes, peuvent se mettre d'accord pour que le travailleur salarié reste soumis uniquement à la législation du premier Etat contractant. Toutefois, cette prolongation ne peut être accordée pour une période excédant trente-six mois. Elle doit être sollicitée avant la fin de la période initiale fixée à vingt-quatre mois.
3. L'article 7, paragraphe 1er, c), n'est pas applicable à la personne qui, n'étant pas occupée habituellement sur la haute mer, est occupée dans les eaux territoriales ou dans un port d'un des Etats contractants sur un navire battant pavillon de l'autre Etat. Selon le cas, l'article 7, paragraphe 1er, a), ou le paragraphe 1er du présent article est applicable.
4. Lorsqu'une entreprise de transport d'un Etat contractant a, sur le territoire de l'autre Etat contractant, une succursale ou une représentation permanente, le travailleur salarié que celle-ci occupe est soumis à la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel cette succursale ou cette représentation permanente se trouve, à l'exception de celui qui y est envoyé pour une période ne dépassant pas cinq ans.
5. Lorsqu'une personne assujettie à la législation d'un Etat contractant et qui exerce habituellement une activité indépendante sur le territoire de cet Etat contractant, exerce temporairement une activité indépendante similaire, uniquement sur le territoire de l'autre Etat contractant, cette personne reste uniquement soumise à la législation du premier Etat contractant comme si elle continuait à travailler sur le territoire du premier Etat contractant, à la condition que la durée prévisible de l'activité indépendante sur le territoire de l'autre Etat contractant n'excède pas vingt-quatre mois.
6. Dans le cas où l'activité indépendante sur le territoire de l'autre Etat contractant visée au paragraphe 5 du présent article se poursuit au-delà de la période initiale de vingt-quatre mois, les autorités compétentes des deux Etats contractants ou les institutions compétentes désignées par ces autorités compétentes peuvent se mettre d'accord pour que le travailleur indépendant reste soumis uniquement à la législation du premier Etat contractant. Toutefois, cette prolongation ne peut être accordée pour une période excédant trente-six mois. Elle doit être sollicitée avant la fin de la période initiale de vingt-quatre mois.

Article 9

Fonctionnaires

Les fonctionnaires et le personnel assimilé d'un Etat contractant qui sont détachés sur le territoire de l'autre Etat contractant pour y exercer leur activité, restent, ainsi que les membres de leur famille, soumis à la législation du premier Etat.

Article 10

Membres des missions diplomatiques et de postes consulaires

1. La présente Convention ne peut porter atteinte aux dispositions de la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques du 8 avril 1961 ni aux dispositions de la Convention de Vienne sur les relations consulaires du 24 avril 1963.
2. Les modalités pratiques concernant l'exécution des dispositions de l'article 33 de la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques et celles de l'article 48 de la Convention de Vienne sur les relations consulaires précitées, seront réglées dans le cadre de l'Arrangement Administratif visé à l'article 43 de la présente Convention.

Article 11

Dérogations

Les autorités compétentes peuvent prévoir, d'un commun accord, dans l'intérêt de certaines personnes ou de certaines catégories de personnes, des dérogations aux dispositions des articles 7 à 10 de la présente Convention.

TITRE III

DISPOSITIONS PARTICULIERES CONCERNANT LES PRESTATIONS

Chapitre 1

Maladie et maternité

Article 12

Totalisation des périodes d'assurances

Pour l'ouverture, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations de maladie et de maternité et leur durée d'octroi, les périodes d'assurance accomplies sous la législation de chacun des Etats sont totalisées pour autant qu'elles ne se superposent pas.

Article 13

Prestations en nature en cas de séjour sur le territoire de l'autre Etat contractant

1. Une personne, ainsi que les membres de sa famille, qui ont droit aux prestations en nature au titre de la législation d'un des Etats contractants et dont l'état de santé vient à nécessiter des soins de santé immédiats au cours d'un séjour sur le territoire de l'autre Etat contractant, bénéficient des prestations en nature sur le territoire de ce dernier Etat.
2. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'institution compétente, par l'institution du lieu de séjour selon la législation qu'elle applique. La durée d'octroi des prestations est toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.
3. Le paragraphe 1er du présent article ne s'applique pas:
 - a) lorsque une personne se rend, sans autorisation de l'institution compétente, sur le territoire de l'autre Etat contractant dans le but d'y recevoir un traitement médical;
 - b) sauf en cas d'urgence absolue, aux prothèses, au grand appareillage et aux autres prestations en nature de grande importance dont la liste est arrêtée d'un commun accord par les autorités compétentes dans le cadre de l'Arrangement Administratif visé à l'article 43 de la présente Convention. Il y a lieu d'entendre par cas d'urgence absolue – ceux où le service de l'une de ces prestations ne peut être différé sans mettre en danger la vie ou affecter définitivement la santé de l'intéressé.
4. Il appartient à l'institution du lieu de séjour de déterminer l'immédiate nécessité des soins visés au paragraphe 1er du présent article, ainsi que de constater l'urgence absolue visée au paragraphe 3, b) du présent article.

Article 14

Prestations en nature en cas de résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant

1. Une personne, qui a droit aux prestations en nature au titre de la législation d'un des Etats contractants et qui réside sur le territoire de l'autre Etat contractant, bénéficie des prestations en nature sur le territoire de ce dernier Etat.
2. Les membres de la famille d'une personne qui est soumise à la législation d'un Etat contractant et qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant bénéficient des prestations en nature sur le territoire de ce dernier Etat.
3. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'institution compétente, par l'institution du lieu de résidence selon la législation qu'elle applique. La durée d'octroi des prestations est toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.

4. Les paragraphes 2 et 3 ne s'appliquent pas aux membres de la famille s'ils ont droit aux prestations en nature en vertu de la législation de l'Etat contractant sur le territoire duquel ils résident.

Article 15

Prestations en nature pour les travailleurs se trouvant dans des situations particulières

1. La personne qui est, en vertu des articles 8 à 11, soumise à la législation d'un Etat contractant, ainsi que les membres de sa famille qui l'accompagnent, bénéficient des prestations en nature pendant toute la durée de leur occupation sur le territoire de l'autre Etat contractant.
2. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'institution compétente, par l'institution du lieu de séjour ou de résidence selon la législation qu'elle applique. La durée d'octroi des prestations est toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.

Article 16

Prestations en nature pour les titulaires de prestations d'invalidité, de retraite ou de survie ou de rentes

1. Le titulaire de prestations d'invalidité, de retraite ou de survie ou de rentes d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, dues en vertu des législations des deux Etats contractants, bénéficie pour lui-même et les membres de sa famille des prestations en nature conformément à la législation de l'Etat sur le territoire duquel il réside et à la charge de l'institution compétente de cet Etat.
2. Le titulaire de prestations d'invalidité, de retraite ou de survie ou de rentes d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, dues exclusivement en vertu de la législation de l'un des deux Etats contractants, qui réside sur le territoire de l'autre Etat contractant, bénéficie pour lui-même et les membres de sa famille des prestations en nature. Ces prestations sont servies, pour le compte de l'institution compétente, par l'institution du lieu de résidence selon la législation qu'elle applique. La durée d'octroi des prestations est toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.
3. Les personnes qui cessent leur activité professionnelle et qui demandent l'octroi d'une prestation d'invalidité ou de retraite ou d'une rente, conservent, ainsi que les membres de leur famille, au cours de l'instruction de cette demande, le droit aux prestations en nature auxquelles ils peuvent prétendre au titre de la législation de l'Etat compétent en dernier lieu. Les prestations en nature sont servies par l'institution du lieu de résidence pour le compte de l'institution à laquelle incombe la charge de ces prestations après l'octroi de la prestation d'invalidité ou de retraite ou de la rente.

Article 17

Prestations en nature en cas de séjour sur le territoire de l'Etat compétent

Les personnes visées aux paragraphes 1 et 2 de l'article 14 et au paragraphe 2 de l'article 16 qui séjournent sur le territoire de l'Etat contractant compétent bénéficient des prestations en nature sur le territoire de cet Etat, à la charge de l'institution compétente du lieu de séjour et selon la législation qu'elle applique.

Article 18

Prise en charge de prestations en nature

1. Lorsqu'une personne ou un membre de sa famille peut prétendre à des prestations en nature en vertu de la législation d'un seul Etat contractant, ces prestations sont exclusivement à la charge de l'institution compétente de cet Etat.
2. Lorsqu'une personne ou un membre de sa famille peut prétendre à des prestations en nature en vertu des deux législations concernées, ces prestations sont exclusivement à la charge de l'institution compétente de l'Etat contractant sur le territoire duquel elles sont servies.

Article 19

Remboursement des prestations en nature entre institutions

1. Le montant effectif des prestations en nature servies en vertu des dispositions des articles 13, 14, 15 et 16, paragraphe 2, est remboursé par l'institution compétente à l'institution qui a servi lesdites prestations, selon les modalités prévues dans l'Arrangement administratif.
2. Les autorités compétentes peuvent décider d'un commun accord la renonciation totale ou partielle au remboursement prévu au paragraphe 1er ou convenir entre elles d'un autre mode de remboursement.

Article 20

Prestations en cas de maladie et de maternité

1. La personne qui remplit les conditions prévues par la législation de l'Etat compétent pour avoir droit aux prestations en espèces de l'assurance maladie-maternité, compte tenu éventuellement des dispositions de l'article 12, conserve le droit à ces prestations pendant un séjour sur le territoire de l'autre Etat moyennant accord préalable de l'institution compétente. Les prestations en espèces sont servies directement par l'institution compétente dont le bénéficiaire relève.

Les prestations en nature nécessaires pour la poursuite du traitement médical de la personne mentionnée dans le présent paragraphe sont servies par l'institution du lieu de séjour selon la législation qu'elle applique à la charge de l'institution compétente. La durée d'octroi des prestations est toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.

2. Le bénéficiaire de prestations en espèces de l'assurance maladie-maternité au titre de la législation d'un Etat contractant peut conserver le bénéfice de ces prestations s'il transfère sa résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant. L'institution débitrice des prestations peut exiger, en application de la législation en vigueur en la matière, que le transfert de résidence soit soumis à une autorisation préalable. Toutefois, cette autorisation ne peut être refusée que si le déplacement est déconseillé pour des raisons médicales dûment établies.

Chapitre 2

Accidents du travail et maladies professionnelles

Article 21

Prestations en nature servies sur le territoire de l'autre Etat contractant

1. La personne qui, en raison d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, a droit aux prestations en nature conformément à la législation d'un Etat contractant, bénéficie, en cas de séjour ou de résidence sur le territoire de l'autre Etat contractant, des prestations en nature.
2. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'institution compétente, par l'institution du lieu de séjour ou de résidence selon la législation qu'elle applique. La durée d'octroi des prestations est toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.

Article 22

Prestations en nature pour les travailleurs se trouvant dans des situations particulières

1. La personne qui est, en vertu des articles 8 à 11, soumise à la législation d'un Etat contractant, a droit, en raison d'un accident de travail ou d'une maladie professionnelle, aux prestations en nature pendant toute la durée de son occupation sur le territoire de l'autre Etat contractant.
2. Les prestations en nature sont servies, pour le compte de l'institution compétente, par l'institution du lieu de séjour ou de résidence selon la législation qu'elle applique. La durée d'octroi des prestations est toutefois régie par la législation de l'Etat compétent.

Article 23

Remboursement des prestations en nature entre institutions

1. Le montant effectif des prestations en nature servies en vertu des articles 21 et 22 est remboursé par l'institution compétente à l'institution qui a servi lesdites prestations, selon les modalités prévues dans l'Arrangement administratif.
2. Les autorités compétentes peuvent décider d'un commun accord la renonciation totale ou partielle au remboursement prévu au paragraphe 1er ou convenir entre elles d'un autre mode de paiement.

Article 24

Prise en considération d'accidents du travail et de maladies professionnelles survenus antérieurement

Si la législation d'un Etat contractant prévoit explicitement ou implicitement que les accidents du travail ou les maladies professionnelles survenus antérieurement sont pris en considération pour apprécier le degré d'incapacité, les accidents du travail et les maladies professionnelles survenus antérieurement sous la législation de l'autre Etat contractant sont réputés survenus sous la législation du premier Etat.

Article 25

Accidents survenus sur le chemin du travail

L'accident survenu sur le chemin du travail ayant eu lieu sur le territoire d'un Etat contractant autre que l'Etat compétent est considéré comme étant survenu sur le territoire de l'Etat compétent.

Article 26

Constatation de la maladie professionnelle

1. Lorsque la victime d'une maladie professionnelle a exercé une activité susceptible de provoquer ladite maladie sous la législation des deux Etats contractants, les prestations auxquelles la victime ou ses survivants peuvent prétendre sont accordées exclusivement au titre de la législation de l'Etat sur le territoire duquel cette activité a été exercée en dernier lieu et sous réserve que l'intéressé remplisse les conditions prévues par cette législation, compte tenu, le cas échéant, des dispositions du paragraphe 2 du présent article.
2. Si l'octroi de prestations de maladie professionnelle au titre de la législation d'un Etat contractant est subordonné à la condition que la maladie considérée ait été constatée médicalement pour la première fois sur son territoire, cette condition est réputée remplie lorsque ladite maladie a été constatée pour la première fois sur le territoire de l'autre Etat contractant.

3. Si l'octroi des prestations de maladie professionnelle au titre de la législation d'un État contractant est subordonné à la condition qu'une activité susceptible de provoquer la maladie considérée ait été exercée pendant une certaine durée, l'institution compétente de cet État tient compte, dans la mesure nécessaire, des périodes pendant lesquelles une telle activité a été exercée sous la législation de l'autre État contractant, comme si elle avait été exercée sous la législation du premier État.

Article 27

Aggravation de la maladie professionnelle

Lorsque, en cas d'aggravation d'une maladie professionnelle, la personne qui bénéficie ou qui a bénéficié d'une réparation pour une maladie professionnelle en vertu de la législation de l'un des États contractants fait valoir, pour une maladie professionnelle de même nature, des droits à prestations en vertu de la législation de l'autre État contractant, les règles suivantes sont applicables:

- a) Si la personne n'a pas exercé sur le territoire de ce dernier État une activité professionnelle susceptible de provoquer ou d'aggraver la maladie professionnelle, l'institution compétente du premier État est tenue d'assumer la charge des prestations, compte tenu de l'aggravation, selon les dispositions de la législation qu'elle applique;
- b) Si la personne a exercé sur le territoire de ce dernier État une telle activité professionnelle, l'institution compétente du premier État est tenue d'assumer la charge des prestations, compte non tenu de l'aggravation, selon les dispositions de la législation qu'elle applique; l'institution compétente du second État accorde à la personne un supplément dont le montant est déterminé selon la législation de cet État et qui est égal à la différence entre le montant de la prestation due après l'aggravation et le montant de la prestation qui aurait été due avant l'aggravation.

Article 28

Rente due aux conjoints survivants

En cas d'accident du travail ou de maladie professionnelle suivi de mort, la rente due au conjoint survivant est, le cas échéant, répartie également et définitivement entre les conjoints survivants, selon les dispositions prévues par le statut personnel de la victime.

Article 29

Rente due aux orphelins

Sous réserve des dispositions du paragraphe 3 de l'article 5 de la présente Convention, en cas d'accident du travail ou de maladie professionnelle suivi de décès, la rente due aux orphelins leur est servie conformément à la législation qui s'applique.

Chapitre 3

Vieillesse, décès et invalidité

SECTION 1

Dispositions particulières concernant les prestations de vieillesse et de survivants

Article 30

Totalisation de périodes d'assurance

1. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 du présent article, les périodes d'assurance et les périodes assimilées accomplies conformément à la législation d'un des Etats contractants relatives à l'assurance de pensions, sont totalisées en tant que de besoin, à la condition qu'elles ne se superposent pas, avec les périodes d'assurance accomplies sous la législation de l'autre Etat contractant, en vue de l'acquisition, du maintien ou du recouvrement du droit aux prestations.
2. Lorsque la législation d'un des Etats contractants subordonne l'octroi de certaines prestations à la condition que les périodes d'assurance aient été accomplies dans une profession déterminée, ne sont totalisées, pour l'admission au bénéfice de ces prestations, que les périodes d'assurance accomplies ou assimilées dans la même profession dans l'autre Etat contractant.
3. Lorsque la législation d'un des Etats contractants subordonne l'octroi de certaines prestations à la condition que les périodes d'assurance aient été accomplies dans une profession déterminée et lorsque ces périodes n'ont pu donner droit auxdites prestations, lesdites périodes sont considérées comme valables pour la liquidation des prestations prévues pour le régime général des travailleurs salariés.
4. Lorsque, nonobstant l'application des paragraphes 1 à 3 du présent article, la personne ne remplit pas les conditions pour ouvrir le droit aux prestations, sont totalisées les périodes d'assurance accomplies sous la législation d'un Etat tiers avec lequel les deux Etats contractants sont liés, chacun en ce qui le concerne, par une convention de sécurité sociale prévoyant la totalisation des périodes d'assurance.

Article 31

Calcul des prestations de retraite et de survie

1. Lorsque la personne satisfait aux conditions requises par la législation d'un des Etats contractants pour avoir droit aux prestations sans qu'il soit nécessaire de procéder à la totalisation, l'institution compétente de cet Etat détermine le droit à la prestation directement sur base des périodes d'assurance accomplies dans ce dernier Etat et en fonction de sa seule législation.

Cette institution procède aussi au calcul du montant de la prestation qui serait obtenu par application des règles prévues au paragraphe 2, littera a) et b). Le montant le plus élevé est seul retenu.

2. Si une personne peut prétendre à une prestation en vertu de la législation d'un des Etats contractants, dont le droit n'est ouvert que compte tenu de la totalisation des périodes d'assurance effectuées conformément à l'article 30, les règles suivantes s'appliquent:
 - a) L'institution compétente de cet Etat contractant calcule le montant théorique de la prestation qui serait due si toutes les périodes d'assurance accomplies en vertu des législations des deux Etats contractants avaient été accomplies uniquement sous la législation qu'elle applique;
 - b) cette institution calcule ensuite le montant dû, sur la base du montant visé au littéra a), au prorata de la durée des périodes d'assurance accomplies sous sa seule législation par rapport à la durée de toutes les périodes d'assurance comptabilisées en vertu du littéra a).
 - c) Pour le calcul de la prestation de retraite ou de survie, il est tenu compte des périodes d'assurance pour autant qu'elles ne dépassent pas le maximum de périodes d'assurance qui peut être pris en compte par la législation qu'applique l'institution compétente.

Article 32

Répartition de la prestation de survie

La pension de survie due au conjoint survivant est le cas échéant répartie, également et définitivement entre les conjoints survivants, dans les dispositions prévues par le statut personnel de l'assuré social.

SECTION 2

Dispositions particulières concernant les prestations d'invalidité

Article 33

Totalisation des périodes d'assurance

1. Pour l'acquisition, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations d'invalidité, les dispositions de l'article 30 sont applicables par analogie.
2. Le droit à la prestation d'invalidité est reconnu à la personne qui, à la date du début de l'invalidité, était soumise à la législation d'un des deux Etats contractants relative aux prestations d'invalidité ou bien qui était bénéficiaire d'une prestation d'invalidité selon cette législation et qui auparavant a accompli des périodes d'assurance selon la législation de l'autre Etat contractant.

Article 34

Calcul des prestations d'invalidité

1. Si le droit aux prestations d'invalidité au titre de la législation de l'un des deux Etats contractants, est ouvert uniquement par totalisation des périodes d'assurance accomplies dans les deux Etats contractants effectuées conformément à l'article 33 de la présente Convention, le montant de la prestation due est déterminé suivant les modalités arrêtées par l'article 31, paragraphe 2 de la présente Convention.
2. Nonobstant les dispositions de l'article 6 de la présente Convention, lorsque le droit aux prestations belges d'invalidité est ouvert sans qu'il soit nécessaire de faire appel aux dispositions de l'article 33 de la présente Convention, et que le montant résultant de l'addition de la prestation tunisienne et de la prestation belge calculée selon le paragraphe 1er du présent article, est inférieur au montant de la prestation due sur base de la seule législation belge, l'institution belge compétente alloue un complément égal à la différence entre la somme des deux prestations précitées et le montant dû en vertu de la seule législation belge.

Article 35

Prestations d'invalidité au cours d'un séjour dans l'autre Etat contractant

Le titulaire d'une prestation d'invalidité de la législation de l'un des deux Etats contractants conserve le bénéfice de cette prestation au cours d'un séjour dans l'autre Etat contractant, lorsque ce séjour a été préalablement autorisé par l'institution compétente du premier Etat contractant. Toutefois, cette autorisation ne peut être refusée que lorsque le séjour se situe dans la période au cours de laquelle, en vertu de la législation du premier Etat contractant, l'institution compétente de cet Etat contractant doit procéder à l'évaluation ou la révision de l'état d'invalidité.

SECTION 3

Dispositions communes aux prestations de vieillesse, de survie et d'invalidité

Article 36

Périodes d'assurance inférieures à une année

1. Lorsque la période d'assurance totale en vue du calcul de la prestation conformément à la législation d'un Etat contractant est inférieure à 12 mois, la prestation ne sera pas octroyée, sauf lorsqu'il existe, conformément à ces réglementations, un droit à la prestation basé exclusivement sur cette période d'assurance.
2. La période d'assurance visée au paragraphe 1er du présent article, sur la base de laquelle l'institution d'un des Etats contractants n'octroie pas de prestations, est prise en considération par l'institution de l'autre Etat contractant en vue de l'ouverture, du maintien ou du recouvrement du droit à la prestation, ainsi que pour la fixation de son montant, comme si cette période d'assurance avait été accomplie conformément à la législation qu'elle applique.

Article 37

Révision éventuelle des prestations

1. Si, en raison de l'augmentation du coût de la vie, de la variation du niveau des salaires ou d'autres causes d'adaptation, les prestations de vieillesse, de survie ou d'invalidité octroyées au titre de la législation de l'un des deux Etats contractants sont modifiées d'un pourcentage ou montant déterminé, l'institution compétente de l'autre Etat contractant n'est pas tenue de procéder à un nouveau calcul desdites prestations.
2. Toutefois, en cas de modification du mode d'établissement ou des règles de calcul des prestations de vieillesse, de survie ou d'invalidité, un nouveau calcul des prestations est effectué conformément à l'article 31 ou 35 de la présente Convention. Cette règle n'aura pas d'effet sur les prestations déjà payées au moment de l'entrée en vigueur de ladite modification.

Article 38

Exercice ou reprise d'une activité professionnelle par le pensionné

Par dérogation à l'article 6, si la législation tunisienne subordonne l'octroi ou le service d'une pension à la condition que l'intéressé ait cessé d'exercer une activité professionnelle, cette condition n'est pas opposable lorsque ladite activité est exercée sur le territoire de l'autre Etat contractant.

Chapitre 4

Allocation funéraire ou de décès

Article 39

1. Pour l'ouverture, le maintien ou le recouvrement du droit à l'allocation de décès, les périodes d'assurance accomplies sous la législation de chacun des Etats contractants sont totalisées pour autant qu'elles ne se superposent pas.
2. L'institution compétente est tenue d'accorder l'allocation de décès au titre de la législation qu'elle applique, même si la personne résidait au moment du décès sur le territoire de l'autre Etat contractant.
3. En cas de décès d'un titulaire de prestations de retraite, de survie ou d'invalidité ou de rentes d'accidents du travail ou de maladies professionnelles dues en vertu des législations des deux Etats contractants, l'allocation de décès est due par l'institution compétente de l'Etat contractant sur le territoire duquel il réside au moment du décès.

4. En cas de décès d'un titulaire de prestations de retraite, de survie ou d'invalidité ou de rentes d'accidents de travail ou de maladies professionnelles dues exclusivement en vertu de la législation de l'un des deux Etats contractants, qui réside au moment du décès sur le territoire de l'autre Etat contractant, l'allocation de décès est due par l'institution compétente de l'autre Etat contractant.
5. Si le décès est dû à une maladie professionnelle et que le droit à l'allocation de décès est ouvert dans les deux Etats contractants, cette allocation est servie par l'institution compétente de l'Etat contractant où le travailleur salarié ou non salarié a été exposé en dernier lieu au risque de la maladie professionnelle.

Chapitre 5

Allocations familiales

Article 40

Acquisition, maintien ou recouvrement de droit aux allocations familiales

1. Lorsque la législation d'un Etat contractant subordonne l'acquisition, le maintien ou le recouvrement du droit aux prestations à l'accomplissement de périodes d'assurance, l'institution qui applique cette législation tient compte à cet effet, en tant que de besoin, aux fins de totalisation des périodes d'assurance accomplies sous la législation de l'autre Etat contractant, comme s'il s'agissait de périodes d'assurance accomplies sous la législation du premier Etat contractant, à la condition qu'elles ne se superposent pas.
2. Le terme « allocations familiales » désigne: les prestations périodiques en espèces telles que reprises dans l'Arrangement Administratif prévu à l'article 43 de la présente Convention. Les autorités compétentes détermineront dans ledit arrangement:
 - a) les catégories d'enfants bénéficiaires;
 - b) les conditions d'octroi et les taux des allocations familiales ainsi que les périodes pour lesquelles elles sont accordées.
3. Les personnes soumises à la législation de l'un des Etats contractants ont droit, pour les enfants qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant, aux allocations familiales du premier Etat contractant.
4. Le titulaire de pensions ou de rentes dues au titre des législations des deux Etats contractants a droit pour les enfants qui résident sur le territoire de l'autre Etat contractant autre que celui où réside ce titulaire, aux allocations familiales de l'Etat contractant où réside le titulaire de pensions ou de rentes.

5. L'orphelin d'une personne défunte qui était soumise à la législation d'un Etat contractant et qui réside sur le territoire de l'autre Etat contractant a droit aux allocations familiales de l'Etat contractant à la législation duquel le défunt était soumis en dernier lieu et dans les conditions visées par cette législation.
6. Nonobstant les paragraphes 3 à 5 du présent article, lorsqu'un droit aux allocations familiales est ouvert dans les deux Etats contractants, l'Etat où réside l'enfant est considéré être l'Etat compétent ayant la charge des allocations familiales.

Chapitre 6

Chômage

Article 41

Totalisation des périodes d'assurance

1. Si la législation d'un Etat contractant subordonne l'acquisition, le maintien, le recouvrement ou la durée du droit aux prestations à l'accomplissement de périodes d'assurance dans le cadre d'une législation relative aux allocations de chômage, l'institution qui est chargée de l'application de cette législation tient compte à cet effet, dans la mesure nécessaire, aux fins de totalisation, des périodes d'assurance accomplies, en qualité de travailleur salarié, dans le cadre de la législation relative aux allocations de chômage de l'autre Etat contractant comme s'il s'agissait de périodes d'assurance accomplies dans le cadre de sa législation relative aux allocations de chômage.
2. L'institution compétente de l'Etat contractant, dont la législation relative aux allocations de chômage subordonne l'acquisition, le maintien, le recouvrement ou la durée du droit aux prestations à l'accomplissement de périodes d'assurance dans le cadre d'une législation relative aux allocations de chômage, n'est tenu de prendre en compte les périodes d'assurance accomplies dans l'autre Etat contractant dans le cadre de sa législation relative aux allocations de chômage qu'à la condition que ces périodes soient considérées comme périodes d'assurance si elles avaient été accomplies sous la législation relative aux allocations de chômage qu'elle applique.
3. L'application des dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article est subordonnée à la condition que l'intéressé ait accompli en dernier lieu des périodes d'emploi ou, dans le cas du paragraphe 2, des périodes d'assurance selon la législation relative aux allocations de chômage de l'Etat contractant au titre duquel les prestations sont demandées et qu'il ait accompli sous cette législation une activité professionnelle en qualité de travailleur salarié pendant vingt-six semaines au moins au cours de douze derniers mois précédant sa demande.
4. Le paragraphe premier du présent article s'applique nonobstant la cession de l'emploi, sans faute du salarié, avant l'accomplissement des vingt-six semaines, lorsque cet emploi était destiné à durer plus longtemps.

Article 42
Prise en compte d'une période d'assurance dans l'autre Etat

En cas d'application des dispositions de l'article 41 de la présente Convention, l'institution compétente d'un Etat contractant tient compte, s'il y a lieu, pour déterminer la durée d'octroi et le montant des prestations, de la période pendant laquelle des prestations ont été versées par l'institution compétente de l'autre Etat contractant, à concurrence d'un maximum de douze mois et dans les limites fixées par la législation relative aux allocations de chômage que l'institution compétente du premier Etat contractant applique.

TITRE IV
DISPOSITIONS DIVERSES

Article 43
Coopération entre les autorités compétentes

Les autorités compétentes:

- a) prennent, par arrangement administratif, les mesures et les modalités nécessaires pour l'application de la présente Convention et y désignent les institutions de liaison, les institutions compétentes et les institutions du lieu de résidence et du lieu de séjour;
- b) définissent les procédures d'entraide administrative et les modalités de paiement des dépenses liées à l'obtention de certificats médicaux, administratifs et autres, nécessaires pour l'application de la présente Convention;
- c) se communiquent directement toutes informations concernant les mesures prises pour l'application de la présente Convention;
- d) se communiquent, sans délai et directement, toute modification de leur législation susceptible d'affecter l'application de la présente Convention.

Article 44
Commission mixte

Une commission mixte, composée des représentants des autorités compétentes de chaque Etat contractant, est chargée de suivre l'application de la présente Convention et d'en proposer les éventuelles modifications. Cette commission mixte se réunit, en tant que de besoin, à la demande de l'un ou de l'autre Etat contractant, alternativement en Belgique et en Tunisie.

Article 45

Entraide administrative

1. Pour l'application de la présente Convention, les autorités compétentes ainsi que les institutions compétentes de chacun des Etats contractants se prêtent mutuellement leurs bons offices, comme s'il s'agissait de l'application de leur propre législation. Cette entraide est en principe gratuite; toutefois, les autorités compétentes peuvent convenir du remboursement de certains frais.
2. Les expertises médicales des personnes qui résident ou séjournent sur le territoire de l'autre Etat contractant, sont effectuées par l'institution du lieu de séjour ou de résidence, à la demande de l'institution compétente et à sa charge. Les frais de ces expertises médicales ne sont pas remboursés, si elles ont été effectuées dans l'intérêt des deux Etats contractants.
3. En cas de remboursement, les frais visés au paragraphe 1er et 2 du présent article sont remboursés selon les modalités fixées par l'arrangement administratif prévu à l'article 43 de la présente Convention.
4. Pour l'application de la présente Convention, les autorités compétentes et les institutions compétentes des Etats contractants sont habilitées à correspondre directement entre elles de même qu'avec toute personne, quelle que soit sa résidence. La correspondance peut se faire dans une des langues officielles des deux Etats contractants.
5. Outre la mise en œuvre des principes généraux de coopération administrative, les Etats contractants conviendront, dans un arrangement administratif, des modalités selon lesquelles elles se prêtent leur concours pour lutter contre les fraudes transfrontalières aux cotisations et aux prestations de sécurité sociale, en particulier pour ce qui concerne la résidence effective des personnes, l'appréciation des ressources, le calcul des cotisations et les cumuls de prestations.

Article 46

Communication et protection des données à caractère personnel

1. Les institutions des deux Etats contractants sont autorisées à se communiquer, aux fins de l'application de la présente Convention, des données à caractère personnel, y compris des données relatives aux revenus des personnes, dont la connaissance est nécessaire à l'institution d'un Etat contractant.
2. La communication par l'institution d'un Etat contractant de données à caractère personnel est soumise au respect de la législation en matière de protection des données de cet Etat contractant.
3. La conservation, le traitement, la diffusion, la modification ou la destruction de données à caractère personnel par l'institution de l'Etat contractant à laquelle elles sont communiquées sont soumis à la législation en matière de protection des données de cet Etat contractant.

4. Les données visées au présent article ne peuvent être utilisées à d'autres fins qu'à l'application des législations des deux Etats contractants.

Article 47

Exemptions de taxes et dispense de légalisation

1. Le bénéfice des exemptions ou réductions de taxes, de droits de timbre, de greffe ou d'enregistrement prévues par la législation de l'un des Etats contractants pour les pièces ou documents à produire en application de la législation de cet Etat, est étendu aux pièces et documents analogues à produire en application de la législation de l'autre Etat contractant.
2. Tous actes et documents à produire en application de la présente Convention sont dispensés du visa de légalisation des autorités diplomatiques ou consulaires.

Article 48

Demandes, déclarations ou recours

1. Les demandes, déclarations ou recours à introduire, selon la législation d'un Etat contractant, dans un délai déterminé, auprès d'une autorité, d'une institution ou d'une juridiction de cet Etat, sont recevables s'ils sont introduits dans le même délai auprès d'une autorité, d'une institution ou d'une juridiction de l'autre Etat contractant. En ce cas, l'autorité, l'institution ou la juridiction ainsi saisie transmet sans délai ces demandes, déclarations ou recours à l'autorité, à l'institution ou à la juridiction du premier Etat contractant soit directement, soit par l'intermédiaire des autorités compétentes des Etats contractants. La date à laquelle ces demandes, déclarations ou recours ont été introduits auprès d'une autorité, d'une institution ou d'une juridiction de l'autre Etat contractant est considérée comme la date d'introduction auprès de l'autorité, de l'institution ou de la juridiction compétente pour en connaître.
2. La demande de prestations introduite auprès de l'institution compétente d'un Etat contractant est également recevable, pour des prestations correspondantes, par l'institution compétente de l'autre Etat contractant.
3. Les autorités, institutions et juridictions d'un Etat contractant ne peuvent rejeter les requêtes, demandes ou autres documents qui leur sont adressés ou présentés du fait qu'ils sont rédigés dans une langue officielle de l'autre Etat contractant.

Article 49

Paiement des prestations et transferts

1. Les institutions débitrices de prestations en vertu de la présente Convention s'en libéreront valablement dans la monnaie de leur Etat.
2. L'institution débitrice verse directement au bénéficiaire les prestations qui lui sont dues, aux échéances et selon les modalités prévues par la législation qu'elle applique.
3. Toutefois, l'institution débitrice de rentes ou pensions dont le montant mensuel est inférieur à une somme à déterminer par échange de lettres entre les autorités compétentes des deux Etats contractants, paye, sur demande du bénéficiaire, lesdites rentes et pensions trimestriellement, semestriellement ou annuellement.
4. Les dispositions de la législation d'un Etat contractant en matière de contrôle des changes ne peuvent faire obstacle au libre transfert des montants dus résultant de l'application de la présente Convention.

Article 50

Règlement des différends

Les difficultés et les différends, relatifs à l'interprétation et à l'application de la présente Convention, sont réglés dans le cadre de la commission mixte prévue à l'article 44 de ladite Convention.

Article 51

Répétition de l'indu

1. Si, lors du paiement ou de la révision de prestations en application de la présente Convention, l'institution d'un Etat contractant a versé au bénéficiaire de prestations une somme qui excède celle à laquelle il a droit, cette institution peut, dans les conditions et limites prévues par la législation qu'elle applique, demander à l'institution débitrice de l'autre Etat contractant d'une prestation de même nature en faveur de ce bénéficiaire, de retenir le montant payé en trop sur les rappels des arrérages dus audit bénéficiaire dans les conditions et limites prévues par la législation qu'elle applique et transfère le montant ainsi retenu à l'institution créancière. Si le montant payé en trop ne peut être retenu sur les rappels d'arrérages, les dispositions du paragraphe 2 sont applicables.

2. Lorsque l'institution d'un Etat contractant a versé à un bénéficiaire de prestations une somme à laquelle il n'a pas droit, cette institution peut, dans les conditions et limites prévues par la législation qu'elle applique, demander à l'institution de l'autre Etat contractant, débitrice de prestations en faveur de ce bénéficiaire, de retenir ladite somme sur les prestations de même nature qu'elle verse audit bénéficiaire. Cette dernière institution opère la retenue dans les conditions et limites où une telle compensation est autorisée par la législation qu'elle applique, comme s'il s'agissait de sommes servies par elle-même et transfère le montant ainsi retenu à l'institution créancière.

Article 52

Procédures d'exécution

1. Les décisions exécutoires des instances judiciaires de l'un des deux Etats contractants, ainsi que les actes ou titres exécutoires rendus par une autorité ou une institution de l'un des Etats contractants qui ne sont plus susceptibles de recours, relatifs à des cotisations de sécurité sociale, d'intérêts et de tous autres frais ou de la répétition des prestations indûment servies, sont reconnus et mis en exécution sur le territoire de l'autre Etat contractant dans les limites et selon les procédures prévues par la législation et toutes autres procédures qui sont applicables à des décisions similaires de l'autre Etat contractant.
2. La reconnaissance ne peut être refusée que lorsqu'elle est incompatible avec l'ordre public de l'Etat contractant sur le territoire duquel la décision, l'acte ou le titre aurait dû être exécuté.
3. Les créances d'une institution, dans le cadre d'une procédure d'exécution, de faillite ou de liquidation forcée sur le territoire de l'autre Etat contractant, bénéficient de privilèges identiques à ceux accordés au titre de la législation de cet Etat contractant.
4. Les créances devant faire l'objet d'un recouvrement ou d'un recouvrement forcé sont protégées par les mêmes garanties et privilèges que des créances de même nature d'un organisme situé sur le territoire de l'Etat contractant sur lequel le recouvrement ou le recouvrement forcé s'opère.
5. Les modalités d'application du présent article sont fixés dans le cadre de l'arrangement administratif prévu à l'article 43 de la présente Convention.

Article 53

Recours contre tiers

Si la personne bénéficie de prestations en vertu de la législation de l'un des deux Etats contractants pour un dommage résultant de faits survenus sur le territoire de l'autre Etat contractant, les droits éventuels de l'institution débitrice à l'encontre du tiers tenu à la réparation du dommage sont réglés de la manière suivante:

- a) Lorsque ladite institution est subrogée, en vertu de la législation qu'elle applique, dans les droits que le bénéficiaire détient à l'égard du tiers, cette subrogation est reconnue par l'autre Etat contractant.

- b) Lorsque ladite institution a un droit direct à l'égard du tiers, l'autre Etat reconnaît ce droit.

TITRE V

DISPOSITIONS TRANSITOIRES ET FINALES

Article 54

Eventualités et situations antérieures à l'entrée en vigueur de la Convention

1. La présente Convention s'applique également aux éventualités qui se sont réalisées antérieurement à son entrée en vigueur.
2. La présente Convention n'ouvre aucun droit à des prestations pour une période antérieure à son entrée en vigueur.
3. Toute période d'assurance accomplie sous la législation de l'un des Etats contractants avant la date d'entrée en vigueur de la présente Convention est prise en considération pour la détermination du droit à une prestation s'ouvrant conformément aux dispositions de cette Convention.
4. La présente Convention ne s'applique pas aux droits qui ont été liquidés par l'octroi d'une indemnité forfaitaire ou par le remboursement de cotisations.

Article 55

Révision, prescription, déchéance

1. Toute prestation qui n'a pas été liquidée ou qui a été suspendue à cause de la nationalité de l'intéressé ou en raison de sa résidence sur le territoire de l'Etat contractant autre que celui où se trouve l'organisme débiteur, est à la demande de l'intéressé, liquidée ou rétablie à partir de l'entrée en vigueur de la présente Convention.
2. Les droits des intéressés ayant obtenu, antérieurement à l'entrée en vigueur de la présente Convention, la liquidation d'une prestation, sont révisés à leur demande, compte tenu des dispositions de cette Convention. En aucun cas, une telle révision ne doit avoir pour effet de réduire les droits antérieurs des intéressés.

3. Si la demande visée aux paragraphes 1er ou 2 du présent article est présentée dans un délai de deux ans à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente Convention, les droits ouverts conformément aux dispositions de cette Convention sont acquis à partir de cette date, sans que les dispositions de la législation de l'un ou de l'autre Etat contractant, relatives à la déchéance ou à la prescription des droits, soient opposables aux intéressés.
4. Si la demande visée aux paragraphes 1er ou 2 du présent article est présentée après l'expiration d'un délai de deux ans suivant l'entrée en vigueur de la présente Convention, les droits qui ne sont pas frappés de déchéance ou qui ne sont pas prescrits, sont acquis à partir de la date de la demande, sous réserve de dispositions plus favorables de la législation de l'Etat contractant en cause.

Article 56

Durée

La présente Convention est conclue pour une durée indéterminée. Elle pourra être dénoncée par un des Etats contractants par notification écrite adressée, par voie diplomatique, à l'autre Etat avec un préavis de douze mois.

Article 57

Garantie des droits acquis ou en voie d'acquisition

En cas de dénonciation de la présente Convention, les droits et paiements des prestations acquises en vertu de la Convention seront maintenus. Les Etats contractants prendront des arrangements en ce qui concerne les droits en voie d'acquisition.

Article 58

Abrogations et mesures transitoires

1. Le jour de l'entrée en vigueur de la présente Convention, la Convention générale sur la sécurité sociale signée le 29 janvier 1975 entre le Royaume de Belgique et la République Tunisienne cesse d'exister et est remplacée par la présente Convention.
2. Les demandes de prestations formulées avant l'entrée en vigueur de la présente Convention, mais n'ayant pas donné lieu, à cette date, à une décision, sont examinées au regard des dispositions de la Convention du 29 janvier 1975 précitée et de la présente Convention. La solution la plus favorable pour l'assuré est retenue.

Article 59
Entrée en vigueur

La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suivra la date de réception de la note par laquelle le dernier des deux Etats contractants aura signifié à l'autre Etat contractant, par voie diplomatique, que les formalités légalement requises pour l'entrée en vigueur de cette Convention sont accomplies.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

FAIT à Tunis le 28 mars 2013, en double exemplaire, en langues française, néerlandaise et arabe, les trois textes faisant également foi.